DZIEŃ BYDGOSKI

BEZPARTYJNE PISMO CODZI[ENNE]

Dzisiejszy numer liczy 8 str. | Redakcja przyjmuje codziennie od godz. 10—12 w poł. | Rękopisów Redakcja nie wraca | Wydawca: Pomorska Spółdzielnia Wydawnicza | Redakcja i Administracja: Mostowa 6, Tel. 22-18 | [...]wincji gr 20

Rok IV. Bydgoszcz, wtorek 16 maja 3 Nr. 111

Jubileusz LOPP.

X-ty tydzień obrony przeciwlotniczej i przeciwgazowej rozpoczął się

Warszawa, 15. 5. (PAT). Z okazji 10 lecia LOPP odbył się wczoraj w mieście szereg uroczystości.

O godz. 9.30 rano w katedrze św. Jana ks. biskup Szlagowski w asyście kleru odprawił uroczyste nabożeństwo. Po godz. 11 na placu Marszałka Piłsudskiego do zebranego tłumu wygłosił przemówienie, transmitowane przez radjo wiceprezes rady głównej LOPP prof Hubner. Po przemówieniu wypuszczono z klatek 500 gołębi pocztowych. Następnie w imieniu LOPP generał Rouppert złożył wieniec na grobie Nieznanego Żołnierza. Po tej uroczystości delegacje komitetów LOPP udały się pochodem na plac Unji Lubelskiej, gdzie u stóp pomnika lotnika złożyły wieńce.

O godz. 13 odbyła się w sali rady miejskiej uroczysta akademja. Akademję zaszczycił swoją obecnością p. Prezydent Rzplitej, pp. ministrowie Pieracki, Ludkiewicz i Kaliński, podsekretarz stanu Kozłowski, ks. biskup Gawlina, szef sztabu głównego generał Gąsiorowski oraz przedstawiciele władz państw. i komunalnych. W chwili przybycia p. Prezydenta orkiestra odegrała hymn narodowy.

Po zagajeniu akademji przez prof. Hubera wygłosił przemówienie prezes Moniuszko, który omówił 10 letnią działalność LOPP. Następnie zabrał głos p. minister Komunikacji inż. Butkiewicz. Mówca wskazał jak wiele zdziałać może 10 letni wysiłek, prowadzony zgodnie z planem i dobrze zorganizowany, który dąży do zapewnienia granic państwa. „Możemy dziś już stwierdzić — mówił p. minister — że niema prawie takiej gałęzi lotnictwa, czy też pracy nad obroną przeciwgazową, w której by nie stanęły ramię przy ramieniu komitety LOPP obok władz i urzędów". Następnie mówca jako minister, stojący na czele polskiego kolejnictwa i polskiego lotnictwa cywilnego zwrócił uwagę na ogromną ofiarność wielotysięcznej rzeszy kolejarzy polskich na rzecz LOPP. „Czy chodzi o budowę i wyposażenie instytutów naukowych dla celów lotniczych — mówił p. minister — czy przeciwgazowych, czy budowę szkół, lotnisk, samolotów, wszędzie na te cele płyną fundusze kolejarskiego społeczeństwa na wezwanie LOPP. Mówiąc o sprawach LOPP — p. minister stwierdził — „jeżeli chodzi o lotnictwo cywilne, to ze ździwieniem i uznaniem podkreślić należy zrozumienie i hojność, z jaką w kierowniczych sferach lotniczych Ligi spotyka się zawsze lotnictwo. Z pomocy Ligi korzysta specjalnie hojnie polski sport lotniczy, który rozsławił dziś imię Polski nie tylko w Europie, lecz i na drugiej półkuli. Te dwa fakty złożyły się specjalnie na bliską współpracę Ministerstwa Komunikacji z pracami Ligi". Przemówienie swoje zakończył p. minister życzeniem jaknajlepszego powodzenia Ligi w dalszej pracy, której ostatecznym celem jest obrona państwa.

Po złożeniu Lidze życzeń dalszej owocnej pracy prezes Moniuszko wzniósł okrzyk na cześć p. Prezydenta Rzplitej, który obecni powtórzyli z entuzjazmem.

Po przemówieniach odbyła się część koncertowa, w której wzięli udział artyści scen warszawskich oraz orkiestra opery warszawskiej.

* * *

We wszystkich niemal miejscowościach Pomorza niedziela ubiegła minęła pod znakiem LOPP. Liczne imprezy „X Tygodnia obrony przeciwlotniczej i przeciwgazowej" cieszyły się wielkiem powodzeniem. Społeczeństwo gremjalnym udziałem w tygodniu manifestowało, jak ważką jest dlań idea obrony przeciwlotniczej i przeciwgazowej Państwa.

Pociąg turystyczny z Polski w Wiedniu

Wiedeń, 15. 5. (PAT). Wczoraj *przybył do Wiednia pociąg turystyczny* polski, wiozący wycieczkę, liczącą *875 osób.*

Gdy pociąg ozdobiony flagami o barwach polskich wjechał na dworzec północny, orkiestra odegrała hymn polski i austrjacki. Na dworcu powitał wycieczkę sekretarz legacyjny z członkami poselstwa polskiego, oraz przedstawiciele związków i stowarzyszeń polskich. Ze strony austrjackiej witał gości polskich radca Kubisch z generalnym dyrektorem kolei i naczelnik żandarmerji Voglhuber.

Ulokowaniem gości polskich i programem pobytu w Austrii zajęło się austrjackie biuro podróży.

Zwycięstwo umysłu polskiego

Jubileusz Fabryki Zw. Azotowych w Chorzowie

Królewska Huta, 15. 5. (PAT). W dniu wczorajszym w Państw. Fabryce Związków Azotowych w Chorzowie odbyła się uroczystość 10-lecia przejęcia fabryki przez Polskę.

Po nabożeństwie udano się do fabryki do której przybył wojewoda Grażyński, reprezentujący p. Prezydenta Rzplitej Mościckiego oraz b. minister Klarner, przedstawiciele władz miejscowych oraz delegacyj.

Pierwsze przemówienie wygłosił wojewoda Gdażyński, podkreślając olbrzymie znaczenie rozwoju fabryki związków azotowych, uruchomionej przed 10 laty przez pierwszego dyrektora Chorzowa p. Prezydenta. Rzplitej oraz dzięki wysiłkowi inżynierów i robotników polskich. P. wojewoda przypomniał, że fabryka w chwili przejęcia była ruiną, jednak odbudowano ją, a nawet znacznie ją powiększono.

Po przemówieniach p. wojewoda udekorował zasłużonych pracowników krzyżami zasługi.

Trzon wielkiej armii rezerwowej Pomorza

Zjazd delegatów oddziałów powiatowych Zw. Powstańców i Wojaków O. K. VIII.

W niedzielę odbył się w Toruniu doroczny walny zjazd delegatów oddziałów powiatowych Związku Powstańców i Wojaków OK. VIII., organizacji stanowiącej trzon wielkiej armji rezerwy Pomorza.

Zjazd rozpoczął się uroczystem nabożeństwem polowem na placu św. Katarzyny, w czasie którego nastąpiło poświęcenie sztandaru placówki toruńskiej. Po defiladzie odbyło się otwarcie zjazdu, obradującego w sali Dworu Artusa którego dokonał prezes zarządu głównego pan Zgrzebniok.

Zjazd zaszczycili swą obecnością przedstawiciele władz z p. wicewojewodą Seydlitzem, reprezentującym p. Wojewodę Pomorskiego Kirtiklisa, oraz dowódcą OK. VIII. p. generałem Pasławskim na czele.

Sprawozdanie z obrad zamieścimy jutro.

Kpt. Skarżyński dziękuje

Warszawa, 15. 5. (PAT). Polska Agencja Telegr. otrzymała od kpt. Skarżyńskiego telegram następujący:

„Wobec wielkiej ilości depesz i gratulacyj, otrzymanych z Polski, nie mogąc odpowiedzieć oddzielnie, wyrażam tą drogą instytucjom, organizacjom i osobom prywatnym gorące podziękowanie za okazaną mi serdeczność."

Wyjazd delegacji sowieckiej z Warszawy

Warszawa, 15. 5. (PAT). Wczoraj rano odjechała do Moskwy część delegacji gospodarczej ZSRR z p. Bojewym i Samarinem na czele.

Depesze sportowe

Kusociński startować będzie w Pradze.

Warszawa, 15. 5. (PAT). Wczoraj w niedzielę wieczorem opuścił Warszawę Janusz *Kusociński, udając się do Pragi.* Nasz mistrz olimpijski startować będzie *w zawodach międzynarodowych w Pradze*, organizowanych z racji jubileuszu „Slavji". Zawody odbywają się w dn. 16 i 17 bm.

Rekord Polski w rzucie oszczepem pań.

Łódź, 15. 5. (PAT). W meczu lekkoatletycznym Ł. K. S. — Zjednoczenie padł *nowy rekord polski w rzucie oszczepem pań.* Smętkówna (ŁKS) poprawiła swój rekord na 36,92 m. Inne wyniki uzyskane na meczu naogół słabe.

Hegemonja Anglji w piłkarstwie chyli się ku końcowi.

Rzym, 15. 5. (PAT). Na stadjonie w Rzymie rozegrany został sensacyjny *mecz międzypaństwowy pomiędzy reprezentacjami Anglji i Włoch.* Zawody wywołały olbrzymie zainteresowanie i zgromadziły przeszło 80.000 widzów. M. in. obecni byli *księżniczka Marja i Mussolini.* Mecz wykazał, że *hegemonja Anglji w piłkarstwie chyli się ku końcowi.* Mimo wystawienia najlepszego składu, Anglikom udało się zaledwie uzyskać *wynik remisowy 1:1.* Obie bramki padły w pierwszej połowie.

W 250-tą rocznicę zwycięstwa króla Jana

Uroczyste obchody rocznicy odsieczy wiedeńskiej

Wiedeń, 15. 5. (PAT). W parku Schoenbrun odbył się wczoraj obchód odsieczy Wiednia, urządzony przez Heimwehrę. Na obchód ten przybyło zgórą 40.000 członków Heimwehry z różnych stron Austrji. W obchodzie wzięli udział członkowie rządu z kanclerzem Dolfusem na czele.

Po mszy polowej wygłosił przemówienie minister Fey, który m. in. uczcił zasługi króla Sobieskiego.

Następnie przemawiał książę Stahrenberg, który wezwał członków Heimwehry do solidarności i zaapelował do kanclerza Dolfusa, aby pozostawał nadal nieugięty Kanclerz Dolfus, podkreślając wybitną rolę Heimwehry w dziele oswobodzenia Austrji, oznajmił, że parlamentu w obecnej formie nie będzie zwoływał.

Po przemówieniach nastąpiła defilada, a następnie pochód oddziałów Heimwehry. Ze strony przeciwników politycznych czynione były bezskuteczne próby kontrdemonstracji. — Policja aresztowała około 100 osób.

Wiedeń, 15. 5. (PAT). Z okazji 250-tej rocznicy odsieczy Wiednia „Neue Freie Presse" zamieszcza artykuł wstępny, w którym oświadcza, że obchód wrześniowy będzie świętem zbratania się narodów, gdyż król Jan Sobieski dzierżył władzę nie tylko nad pułkami polskimi, lecz bawarskimi, wirtemberskimi i austrjackimi. Kiedy zwycięzca wkroczył do Wiednia, zapanował w mieście nie dający się opisać entuzjazm. Ludność Wiednia całowała królowi polskiemu ręce, nogi i odzież, przypisując mu jako naczelnemu dowódcy zbawienie Wiednia.

Najazd ministrów niemieckich na stolicę Austrji

Wiedeń, 15. 5. (PAT). *Pod pretekstem obchodu rocznicy odsieczy Wiednia narodowi socjaliści urządzili w sobotę wieczorem zebranie*, na którem wygłosili przemówienie *przybyli z Niemiec ministrowie.* Komisarz policji uprzedził, że rozwiąże zebranie, o ile będą poruszane tematy polityczne. Minister Frank, przemawiając, zapewnił, że KANCLERZ HITLER PRZYJEDZIE DO WIEDNIA. Hitler jest zdecydowany prowadzić walkę aż do zupełnego oswobodzenia narodu niemieckiego.

Następnie przemawiał *minister Kerl*, który oświadczył: *Wiemy, że jesteśmy niepożądani tu*, mimo to przybyliśmy do Wiednia, aby zaznaczyć łączność między Austrją i Niemcami.

Na rozkaz Berlina

Hitlerowskie awantury w Gdańsku

Na dwa tygodnie przed wyborami do gdańskiego „Volkstagu" w toku rozwijającej się coraz silniej agitacji przedwyborczej dokonały bojówki hitlerowskie zamachu na socjalistyczne związki zawodowe. Zewnętrznie ta akcja, która w piątek popołudniu rozpoczęła się w Gdańsku jest **wierną kopją wypadków na terenie Rzeszy**. Tak samo jak w Berlinie i innych miastach niemieckich przed gmachy, przeznaczone na „likwidację", zajeżdżają samochody z bojówkami hitlerowskiemi i tak samo rozlega się pieśń bojowa hitleryzmu „Horst - Wessel - Lied"; tak samo sztandar ze swastyką bywa zatknięty na froncie gmachu, takie same metody teroru rozwinęły się w tej paradzie szturmówek gdańskich.

Niewątpliwie rozpętanie tej akcji na terenie Gdańska ma charakter **naruszenia konstytucji Wolnego Miasta**, gwarantującej wszystkim obywatelom prawo swobodnego zrzeszania się i nie uznającej wcale dyktatury jakiejkolwiek partji, a już zupełnie nie uznającej terroru.

Wobec tych wydarzeń wysuwa się przedewszystkiem pytanie, **kto jest gwarantem konstytucji Wolnego Miasta Gdańska? Kto sprawuje nad niem opiekę?** I kto jest w pierwszej mierze **upoważniony do** baczenia, aby na terenie Wolnego Miasta nie działy się rzeczy, naruszające swobodę obywatelską i bezpieczeństwo publiczne?

Liga Narodów jest gwarantem konstytucji Wolnego Miasta. Pod jej opieką pozostaje Gdańsk. Z ramienia Ligi urzęduje w Gdańsku **Wysoki Komisarz p. Rosting.** To też robotnicy gdańscy wykazali trafność instynktu, gdy na wieść o tem, że hitlerowcy zajęli dom związków zawodowych i szykują się do dalszych gwałtów, poczęli się gromadzić przed mieszkaniem Wysokiego Komisarza, wołając, by przeciwdziałał wobec akcji, mającej wyraźny charakter łamania konstytucji.

Dotychczas ta akcja, którą wszczęli hitlerowcy w Gdańsku, zwraca się jedynie przeciw niemieckim partjom politycznym na terenie Wolnego Miasta, a przedewszystkiem przeciw „marksistom", których — podobnie jak w Niemczech — gdańscy „nazi" starają się pozbawić możności egzystencji politycznej, rozgromić na terenie związków zawodowych. Jest to oczywiście bezprawie i akt teroru, ale ma to dotychczas charakter rozgrywki we wnątrz politycznych zrzeszeń niemieckich w Gdańsku.

Że grunt dla szczepionek hitleryzmu w Gdańsku oddawna jest przygotowany, że Senat zachowuje się biernie wobec naporu hitleryzmu, że toleruje najazd agitatorów z Niemiec, że wreszcie policja gdańska nie przeciwdziała wcale wobec zakusów bojówek hitlerowskich — to są rzeczy wiadome.

Ale — jak podkreśliliśmy — wszystko dotychczas obraca się w orbicie wewnętrznej niemieckich ugrupowań politycznych w Gdańsku i jest rzeczą Wysokiego Komisarza Ligi Narodów wysnuwać wnioski i wydawać potrzebne zarządzenia, aby autorytet Ligi jako opiekunki Wolnego Miasta nie był na szwank narażony.

Inaczej sprawa przedstawiałaby się, **gdyby akcja, podjęta właśnie przez bojówki hitlerowskie w Gdańsku, zwracała się bądź przeciw interesom Polski wogóle, bądź też przeciw bezpieczeństwu polskich obywateli, czy też instytucyj polskich w Gdańsku.**

Tego jednak dotychczas niema. I póki tego niema, jedynie właściwą postawą Polski jest stanowisko bacznego i czujnego obserwatora tego, co się w Gdańsku dzieje. Interwencji jakiejkolwiek ze strony naszej w wewnętrznem zmaganiu się partyj niemieckich gdańskich, od socjalizmu po hitleryzm, sytuacja nie wymaga **póki nie są naruszone nasze żywotne interesy** i póki hasło „Gleichhaltung", którem szermują właśnie w Gdańsku agitatorzy Hitlera, dotyczy jedynie niemieckich partyj politycznych.

Liga Narodów i jej przedstawiciel p. Rosting mają sposobność wobec wypadków w Gdańsku do zajęcia stanowiska... Nietylko **mają potemu prawo, lecz i obowiązek** a dziś i przymus działania. Polska zaś dopiero wówczas przejdzie do akcji, gdyby te wypadki **wykroczyły poza sferę wewnętrzną polityczną Wolnego Miasta i bezpośrednio narażały na szwank interesy Polski lub polskich obywateli.**

* * *

Ostatnie awantury hitlerowskie w Gdańsku miały przebieg następujący:

Napad na Dom Związkowy

Oddziały szturmowe hitlerowców gdańskich dokonały w ub. piątek w godzinach popołudniowych zamachu na **Dom Związków Zawodowych w Gdańsku na Karpfenseigen 24.** Silny oddział policji gdańskiej zamknął równocześnie wszystkie ulice prowadzące do socjalistycznego Domu Związkowego. Pracownicy, znajdujący się w budynku **zamknęli drzwi i odbili pierwszy szturm hitlerowców.** Z polecenia policji sprowadzono **ślusarza**, który otworzył drzwi do **Domu Związkowego.** Równocześnie od strony jednego z domów sąsiadujących **30 hitlerowców usiłowało brać szturmem z odwrotnej strony gmach związkowy.** Hitlerowcy sprowadzili samochodem ciężarowym swoją przygotowaną już grupę ludzi, którzy po socjalistach jako sekretarze i urzędnicy powszechnych związków zawodowych **mieli objąć urzędowanie.** Kilku umundurowanych policjantów gdańskich, a za niemi oddział hitlerowców wkroczyli przez pootwierane przemocą drzwi do gmachu związkowego. **Bojówki hitlerowskie ustawiły się na dachu i w oknach gmachu** a cały oddział w szyku bojowym stojąc przez gmachem, odśpiewał hymn hitlerowski znaną pieśń **„Horst-Wessellied".** — Równocześnie zdjęto flagę socjalistyczną, wywieszając **olbrzymi sztandar hitlerowski ze swastyką.** Policja aresztowała przewodniczącego partji socjalistycznej W. M. Gdańska posła do sejmu gdańskiego, **Brilla**, sekretarza kolejarzy socjalistycznych **Kaisera**, prezesa robotniczych związków sportowych Thomata. — Wszystkich osadzono w więzieniu.

Urzędnicy polscy w niebezpieczeństwie

Po zajęciu gmachu związków zawodowych przez hitlerowców policja rozpoczęła robić porządek i usiłowała rozpędzić gromadzące się tłumy. W tym czasie przypadkowo przechodzili wyżsi urzędnicy Komisarjatu Generalnego Rzplitej pp. Muzyczka, Dumicz oraz p. Sokółka. Przechodzący zostali wezwani przez policjantów, aby przyspieszyli kroku. Policjant, któremu widocznie przyspieszanie kroku nie podobało się, chwycił polskich urzędników za ramię i kołnierze. Mimo, że zaatakowani urzędnicy polscy wykazali się wobec popędliwego Niemca w mundurze policyjnym paszportami dyplomatycznemi, zostali dalej potraktowani brutalnie, przyczem policjant wyrażał się mało uprzejmie o dokumentach dyplomatycznych. Jednego z Polaków odstawiono na prezydjum policji, skąd dopiero wypuszczono go na wolność.

Kontrmanifestacja socjalistyczna

W tym czasie policja gdańska pałkami gumowemi, a **hitlerowcy kastetami i innemi instrumentami bojowemi okładali robotników gdańskich, którzy się zgromadzili na pobojowisku.** Ostatecznie rozpędziła policja socjalistów, którzy tłumnie zapełniali podwórze i ubikacje **„Danziger Volksstimme"** oraz zgromadzili się w okolicy Domu Związkowego. Około 30 osób schroniło się przed atakami policji i hitlerowców na **teren polski na placu Heveliusa, do gmachu poczty polskiej.** Policja kilkakrotnie próbowała zarząd poczty polskiej skłonić do **wydania osób, które schroniły się** na teren poczty, na co poczta polska oczywiście nie zareagowała.

Wiadomość o dokonanym gwałcie na gdańskiej ludności robotniczej rozpowszechniła się lotem błyskawicy po całym terenie Wolnego Miasta, wywołując zbiorowy protest i powszechne oburzenie szerokich rzesz robotniczych. Wielkie tłumy poczęły się gromadzić przed gmachem Wysokiego Komisarza Ligi Narodów, p. Rostinga, domagając się **opieki i obrony przed gwałtem oraz zaprowadzenia międzynarodowej policji.** Policja rozpędzała i w tem miejscu demonstrantów **pałkami gumowemi**, przyczem jeden z bitych robotników pchnął **policjanta długim nożem w twarz.**

Bardzo znamienną jest rzeczą, że zajęcia gmachu domu związków socjalistycznych dokonał **hitlerowiec Kendzia na rozporządzenie sądowe (?) i to na wniosek rządu hitlerowskiego w Berlinie.** Egzekutor Korth z pomocą policji oraz hitlerowców wykonał skwapliwie **berliński rozkaz.**

Sztab z Królewca

Do późna wieczór na ulicach Gdańska panował ruch szczególnie ożywiony. Wszędzie przewijały się grupy robotników. Na ulicach patrolowały silne oddziały policji, a co chwila **mknęły oddziały policyjne samochodami ciężarowemi.** Przed jednym z miejscowych hotelów w Gdańsku zajechał kilku samochodami **sztab hitlerowców z Królewca.** W ślad za temi posiłkami napływają i oddziały z innych stron Rzeszy na **teren gdański.**

Na znak protestu

Na znak protestu socjalistyczne związki zawodowe proklamowały nazajutrz strajk. — Strajk rozpoczął się w sobotę rano. Do strajku przyłączyły się szerokie masy robotnicze. Robotnicy w **składach drzewnych** zaprzestali pracy, również w **porcie** praca po większej części została zawieszona. **Drukarze pism** gdańskich również strajkują. Warsztaty kolejowe oraz **Stocznia Gdańska** zostały unieruchomione. Pozatem nie pracowało kilka innych **większych fabryk.**

Trzeba podnieść, że hitlerowcy oświadczali w rozmowach prywatnych, że po opanowaniu związków socjalistycznych opanują **jeszcze także związki zawodowe centrowe oraz zjednoczenie zawodowe polskie, stwarzając „front" robotniczy pod komendą Hitlera.**

Sytuacja w Gdańsku po tych awanturach bardzo groźnie się zaogniła. Notujemy pogłoskę, która obiega w niemieckich kołach robotniczych, a mianowicie, że Wysoki Komisarz Ligi Narodów, p. Rosting nosi się ze zamiarem **w obliczu zaszłych rozruchów wypadków odroczyć wybory do Sejmu gdańskiego.** Brak narazie potwierdzenia tej pogłoski.

Nota polska do Senatu gdańskiego

w obronie praw i bezpieczeństwa polskich urzędników

Generalny Komisarz Rzplitej Polskiej w Gdańsku, p. minister Papee wysłał do senatu gdańskiego notę w związku z ostatniemi wydarzeniami w Gdańsku. Nota ta podaje m. in. następujące fakty do wiadomości Senatu:

Trzej urzędnicy biura Komisarjatu Generalnego Rzplitej Polskiej w Gdańsku pp.: *Ludwik Muzyczka, Stanisław Dumicz i Alfons Sokołek* znaleźli się w piątek, idąc za swojemi interesami o godz. 14,45 na skrzyżowaniu ulic *Fischmarkt i Wallgasse, gdzie zauważyli kordon policyjny*, przepuszczający ludzi. Na zbiegu ulic Karpfenseigen i Burgstr., wyżej wymienieni przystanęli, przypatrując się zebranemu w tem miejscu *oddziałowi policji gdańskiej*, oddziałowi umundurowanych członków organizacyj hitlerowskiej oraz cywilnej publiczności. W tej chwili podszedł do nich policjant i usiłował *w ordynarny sposób, popychając i potrącając wymienionych, wypchnąć ich poza kordon.*

Okazanie przez wymienionych urzędników legitymacyj, które świadczyły o przysługujących ich posiadaczom *uprawnieniach dyplomatycznych niezmieniło brutalnego postępowania policjanta, który, chwytając za ramiona i kołnierze urzędników polskich, popychal ich w dalszym ciągu, usiłując odprowadzić razem z innemi policjantami do rewiru policyjnego.*

Dopiero zjawienie się oficera policji, z którym spotkania domagał się *jeden z urzędników polskich, położyło kres brutalnemu zachowaniu się policjantów.* Oficer policji mimo okazania mu legitymacyj dyplomatycznych polecił *odprowadzić urzędników na policję.* Dopiero wobec kategorycznej odmowy pp. *Muzyczki i Dumicza, pozostawiono ich w spokoju,* lecz Sokołka *odprowadzono do poster policyjnego.* Po drodze towarzyszący Sokołkowi policjant *łżył polskiego urzędnika*, oświadczając: „Wenn ich mit Ihnen alleine wäre, würde ich mit Ihnen schon Schlitten fahren, Sie Lümmel, sie Labs". Po przesłuchaniu na policji p. Sokołka zwolniono.

Ponieważ inne cywilne osoby zostawiono w spokoju — nota polska wyraża w końcu przekonanie, że rozmowa *w języku polskim urzędników polskich skłoniła policjantów gdańskich do tak brutalnego potraktowania Polaków.* Nota polska wzywa Senat, aby *corychlej zawiadomił przedstawicieli Rządu Polskiego w Gdańsku o tem, czy w przyszłości będzie mógł wogóle gwarantować swobodę ruchów, bezpieczeństwo oraz poszanowanie praw polskim urzędnikom i domaga się jednocześnie zadośćuczynienia dla poszkodowanych.*

Zaprowadzenia ładu w Gdańsku

domaga się prasa angielska

Prasa niemiecka w Rzeszy uderza na alarm z powodu ostatnich wydarzeń w Gdańsku, zarzucając socjaldemokratom **„zdradę ich kraju przez popieranie stanowiska Polski"** „Boersen Ztg" oskarża przytem socjaldemokratów i **polskich dziennikarzy (!)** o rozpowszechnianie **„kłamliwych"** i podżegających wiadomości w prasie zagranicznej. Dziennik wyraża nadzieję, że **rząd polski bez względu na swoje zasadnicze stanowisko wobec Gdańska, nie będzie się mieszał do tej gry**, zarówno ze względów prestiżowych, jak i prawnych.

Prasa angielska bardzo obszernie omawia zajścia w Gdańsku, nadając im wielkie znaczenie międzynarodowe. „Manchester Guardian" stwierdza, że **koła polskie zaniepokojone są przedewszystkiem faktem, iż policja gdańska Schupo nad którą Wysoki Komisarz Ligi posiada prawo zwierzchniej kontroli, połączyła się z oddziałami szturmowemi hitlerowców gdańskich, okupując gmach związków zawodowych i dokonywując aresztowań wśród socjalistów.** Oznacza to, że Schupo odbiera rozkazy z Berlina; Wysokiemu Komisarzowi Ligi nie pozostaje więc nic innego, jak dowieść Lidze, że Schupo obecnie działa na mocy rozkazów z zewnątrz. W tych warunkach **Liga Narodów winna zwrócić się do Polski o zaprowadzenie i utrzymanie ładu i porządku.** — Sytuacja wywołuje przeto obawę międzynarodowych komplikacyj, tembardziej, że do **Gdańska napływają w dalszym ciągu oddziały szturmowe Hitlera, przybywające z Niemiec automobilami i na motocyklach.**

Londyński **„Evening Standart"** również podkreśla fakt **istnienia ścisłych stosunków pomiędzy policją gdańską a oddziałami szturmowemi Hitlera i stwierdza, że Wysoki Komisarz Ligi upoważniony jest zwrócić się do jednego z rządów reprezentowanych w Radzie Ligi, o wzięcie na siebie odpowiedzialności za bezpieczeństwo w Gdańsku** i udzielanie stosownego **zespołu policyjnego lub wojskowego dla ochrony.** Postanowienia międzynarodowe przewidują dalej, **że Polska jest najbardziej powołanem w tym celu państwem i że w razie potrzeby w pierwszym rzędzie należy się zwrócić do niej.**

Jak twierdzi „Evening Standart" wcale nie jest wykluczone, że Rada w czasie sesji rozpoczynającej się w dniu 26 maja omówi sprawę **wysłania małego, międzynarodowego kontyngentu wojskowego lub policyjnego do Gdańska.**

Ogłoszenie ustawy samorządowej

W „Dzieniku Ustaw" Nr. 35 z dnia 13 bm. ogłoszono ustawę o częściowej zmianie ustroju samorządu terytorjalnego, uchwaloną przez sejm w dniu 23 marca rb. Ustawa wchodzi w życie po upływie 60-ciu dni od dnia następującego po jej ogłoszeniu.

Trzydniowy przegląd spraw gospodarczych

na wielkim zjeździe Bezpartyjnego Bloku Współpracy z Rządem

Bezpartyjny Blok Współpracy z Rządem **zgodnie** z zapowiedzią zwołał na **czwartek**, dnia 18 maja r. b. do Warszawy **zjazd działaczy gospodarczych i społecznych. Wielki** ten zjazd zgromadzi około **600—700 osób** z całej Polski, biorących **udział w** praktycznej działalności gospodarczej i w pracach społecznych w terenie. Zjazd ten będzie niewątpliwie wydarzeniem wielkiej doniosłości.

Zjazd działaczy gospodarczych i społecznych będzie miał na celu trzy zasadnicze zadania: a) zobrazowania i praktycznego przestudjowania **całokształtu działalności rządu** w sprawach **gospodarczych;** b) nakreślenia wytycznych **dalszych prac społecznych w terenie** w związku z ostatnio wydanemi ustawami i nowemi warunkami gospodarczemi, które życie codzienne samo narzuca; c) podjęcia **twórczej inicjatywy gospodarczej i społecznej w terenie,** celem wykorzystania obecnych możliwości dla zaaktywizowania życia gospodarczego.

Prace zjazdu, zmierzające do wypełnienia powyższych zadań, odbywać się będą, jak na **posiedzeniach plenarnych oraz** w **pięciu komisjach. Komisja rolna** obradować będzie pod przewodnictwem posła na sejm **Lechnickiego Felicjana.** Podzielona ona zostanie na trzy sekcje: **finansowo-rolną,** do **spraw komasacji i parcelacji,** oraz do **spraw produkcji i zbytu.** Przewodniczącym **komisji przemysłowo-handlowej będzie poseł red. Miedziński Bogusław.** Komisja ta podzieli się na sekcje: **przemysłową, handlową i rzemieślniczą.** Ponadto zjazd wyłoni komisje: **finansową,** pod przewodnictwem wiceprezesa Banku Gospodarstwa Krajowego **p. Starzyńskiego Stefana, samorządową** — pod przewodnictwem min. **Jaroszyńskiego Maurycego.** Wreszcie piąta komisja, a mianowicie **komisja pracy** — obradować będzie pod przewodnictwem **dyrektora naczelnego Funduszu Pracy, pos. Madeyskiego Zbigniewa.**

SIEDEMNAŚCIE REFERATÓW.

Na zjazd przygotowanych zostało, jak **dowiadujemy się, 17-cie referatów,** które **wygłosi** na pierwszem posiedzeniu plenarnem zjazdu, względnie w komisjach jego **cały szereg wybitnych znawców i praktyków naszego życia gospodarczego.** W pierwszym dniu obrad zjazdu przewidziane są referaty: p. wiceministra w prezydjum rady ministrów, **Tadeusza Lechnickiego — o wytycznych prac gospodarczych rządu;** b. min. red. **Ignacego Matuszewskiego — o gospodarstwie polskiem na tle sytuacji światowej,** oraz p. wiceprezesa **Banku** Gospodarstwa Krajowego **Stefana Starzyńskiego — o zagadnieniach gospodarczych w terenie.** Ponadto przewidziane jest wygłoszenie następujących referatów przez pp.: pos. **Marjana Rudzińskiego o zagadnieniach finansowo-rolnych,** pos. **Hylę Wincentego — o komasacji i parcelacji,** pos. **Stanisława Świeżawskiego — o produkcji i zbycie artykułów rolnych,** pos. **Zygmunta Sowińskiego — o polityce przemysłowej i aktualnych zagadnieniach przemysłowych,** pos. **Bronisława Wojciechowskiego — o zagadnieniu — surowce a przemysł przetwórczy,** prezesa Rady Nadzorczej Zrzeszeń Kupiectwa Polskiego **Henryka Bruna — o polityce handlowej i aktualnych zagadnieniach handlu,** pos. Edwarda Idzikowskiego, sekretarza generalnego Rady Naczelnej Rzemiosła Polskiego — o **aktualnych zagadnieniach rzemiosła,,** dyrektora departamentu obrotu pieniężnego w ministerstwie skarbu Włodzimierza Baczyńskiego — **o polityce finansowej rządu,** dyrektora Kumunalnej Kasy Oszczędności we Lwowie Stefana Uhmę — o **zagadnieniach kapitalizacji,** nacz. wydz. w ministerstwie skarbu Aleksandra Ivankę — **o racjonalizacji gospodarki** samorządowej, nacz. wydz. woj. warsz. Leona Borowskiego — **o gospodarce drogowej** ze specjalnem uwzględnieniem świadczeń w naturze i działalności spółek drogowych, pos. Wacława Chowańca — **o gospodarce przedsiębiorstw miejskich,** dyrektora naczelnego Funduszu Pracy Zbigniewa Madeyskiego — **o produkcyjnem zatrudnieniu bezrobotnych** i wreszcie dyrektora departamentu kredytów budowlanych w Banku Gospodarstwa Krajowego Tadeusza Garbusińskiego — **o polityce kredytowej w budownictwie mieszkaniowem w chwili obecnej.**

Obrady zjazdu, którym przewodniczyc będzie osobiście prezes Bezpartyjnego Bloku Współpracy z Rządem, pos. **Walery Sławek, potrwają trzy dni.** Zamknie je syntetyczne sprawozdanie b. min. Ignacego Matuszewskiego, w którem ujęte zostaną wyniki prac kongresu.

Program Zjazdu i jego doniosłe cele wzbudziły w szerokich sferach społeczeństwa zrozumiałe zainteresowanie.

Ulgi na pociągi popularne

Wobec częstych próśb kierowanych do ministerstwa komunikacji w sprawie zniżek na pociągi popularne, ministerstwo komunikuje, że na pociągi popularne, organizowane przez dyrekcje kolei, bądź przez organizacje, czy biura podróży przysługuje zniżka 70%, i żadne podania o dalsze zniżki uwzględniane nie będą.

Na straży honoru Polski

Nic nie dzieje się bez woli Marszałka Piłsudskiego

„Le Journal" drukuje korespondencję z Polski swego specjalnego wysłannika Edwarda Helseya. Autor wyjaśnia rolę Marszałka Piłsudskiego w obecnej dobie historji Polski, — stwierdzając, iż w Polsce nic się nie dzieje bez woli i zarządzenia Marszałka Piłsudskiego, którego określa jako protektora i porównuje do Cromwella. Przyjaźń francusko-polska ma już wiekową przeszłość, ale to są sentymenty, a Francję i Polskę łączy ściśle solidaryzm faktów. Najsłabsze zrozumienie stosunków europejskich daje jasne pojęcie o tem, **iż uderzenie, zwrócone przeciw Polsce, grozi jednocześnie Francji.** Każda próba pokłócenia porozumienia francusko-polskiego kryje zarówno dla jednego, jak i drugiego państwa sytuację niebezpieczną i **grozi pokojowi świata.**

„Le Petit Parisien" zajmuje się również sprawami Polskiemi i zamieszcza dłuższy życiorys ministra Spraw Zagranicznych **Józefa Becka**, pióra Alberta Jullien. P. Jullien podnosi zasługi polskiego ministra Spraw Zagranicznych w epoce **walk o odrodzenie Rzeczypospolitej** i podkreśla zaufanie, jakiem Marszałek Piłsudski darzy obecnego kierownika polskich spraw zagranicznych. Dotychczasową działalność ministra Becka p. Jullien pojmuje jako **nową metodę w kierownictwie polskiej dyplomacji.** Będąc z wychowania **żołnierzem, — woli minister Beck w sposób zdecydowany i jasny stawiać zagadnienia,** co jednak w znanym konflikcie polsko-gdańskim o Westerplatte nie przeszkodziło mu **wykazać jaknajdalej idącej chęci** dojścia do porozumienia bez naruszenia w najmniejszej mierze **prestiżu i honoru Polski.**

Święto pracy KPW

70 świetlic, 79 boisk i 44 strzelnice

Kolejowe Przysposobienie Wojskowe, prowadzące poza szkoleniem fachowem i wojskowem swych członków — **pożyteczną i owocną działalność kulturalno-oświatową,** zorganizowało w ub. niedzielę w kilkuset swych ogniskach **w całej Polsce „Święto Pracy",** które było **manifestacją uspołecznienia pracowników KPW i zrozumienia obowiązków obywatelskich.**

W dniu tym oddanych zostało do użytku **70 świetlic, z których** — zwłaszcza na Kresach — promieniować **będzie kultura polska;** 79 boiski i 12 pływalni, **przystani itp.** urządzeń sportowych; 44 strzelnice, gdzie sport narodowy znajdzie świetne warunki rozwoju; szybowiec do szkolenia pilotów; kilkadziesiąt mostków i przejść przez tory, dróg i chodników — które przyczynią się do udogodnienia komunikacji z dworcami i terenami kolejowemi oraz wiele, wiele innych objektów, wykonanych bezinteresownie przez kolejarzy.

Pan Prezydent Rzeczypospolitej przed świętem pracy przyjął prezydjum zarządu głównego Kolejowego Przysposobienia Wojskowego z prezesem posłem Władysławem Starzakiem na czele. Delegacja prosiła pana Prezydenta o zaszczycenie Jego obecnością uroczystości z okazji „Święta Pracy" Kolejowego Przysposobienia Wojskowego". Pan Prezydent Rzplitej wyraził zgodę na zaproszenie delegacji i wziął udział w tych uroczystościach.

Powrót z Bazylei

Powrócił do Warszawy zastępca dyrektora naczelnego Banku Polskiego, p. dr. Leon Barański, który brał udział w dorocznem zgromadzeniu akcjonarjuszów Banku Wypłat Międzynarodowych. Jak wiadomo, Bank Polski jest jednym z akcjonarjuszów Banku Wypłat Międzynarodowych i posiada 4000 sztuk akcyj na ogólną sumę 200.000 sztuk akcyj. Wpłata Banku Polskiego do Banku Wypłat Międzynarodowych wynosi 2 i pół miljona franków szwajcarskich. Tegoroczne zgromadzenie akcjonarjuszów uchwaliło wypłacić dywidendę w wysokości 6 proc., a więc w tej samej, w jakiej została wyznaczona dywidenda w roku zeszłym.

Genewskie obrady komitetu ekonomicznego

W dniu 13 maja b. r. wyjedzie do Genewy na obrady Komitetu Ekonomicznego Ligi Narodów podsekretarz stanu w ministerstwie przemysłu i handlu dr. F. Doleżal. Posiedzenie Komitetu ekonomicznego odbędzie się w związku z światową konferencją gospodarczą, której obrady rozpoczynają się w Londynie w dniu 12 czerwca br.

Ulgi kolejowe

dla kawalerów „Virtuti Militari"

W związku z uchwaloną w dniu 25 marca rb. przez sejm ustawą o orderze „Virtuti Militari" biuro kapituły tego orderu w dniu 15 bm. roześle wszystkim kawalerom Orderu wojennego „Virtuti Militari" zamieszkałym na prowincji odpowiednie kwestjonarjusze do wypełnienia.

Po otrzymaniu tych kwestjonarjuszy biuro kapituły w najkrótszym czasie roześle odznaczonym specjalne legitymacje, uprawniające ich do *korzystania z 80 proc. zniżki przy przejazdach kolejami państwowemi.* Minister komunikacji okólnikiem Nr. Hou-543 polecił wszystkim dyrekcjom kolejowym, by zniżki te zostały zastosowane już od dnia 25 maja rb., a więc niezależnie od rozporządzenia wykonawczego do tej ustawy, które będzie wydane w późniejszym czasie.

Strzelecki jacht w podróży po Bałtyku

Dn. 14 bm. opuszcza port gdyński jacht „Temida Pierwsza" z załogą Związku Strzeleckiego, udając się w miesięczną podróż po Bałtyku. W podróży tej, jacht zawinie do portów w Libawie (Łotwa), w Tallinie (Estonja), Helsingforsie (Finlandja) i ewentualnie na wyspę Visby, należącą do Szwecji.

Załoga „Temidy Pierwszej" wyjechała już z Warszawy do Gdyni.

Sowiety w współpracy z Polską

Delegacja sowiecka przygotowała kilkumiljonowe tranzakcje

Minister przemysłu i handlu dr. Ferdynand Zarzycki wydał przyjęcie na cześć sowieckiej misji handlowej. W bankiecie wzięła udział delegacja sowiecka. Obecny był również poseł ZSSR Antonow-Owsiejenko wraz z członkami poselstwa, prezes „Sowpoltorgu" Firsow, członkowie „Polrosu" i izby handlowej polsko sowieckiej, wyżsi urzędnicy ministerstw skarbu, rolnictwa oraz przemysłu i handlu z podsekretarzem stanu dr. Doleżalem na czele oraz przedstawiciele polskich kół gospodarczych z b ministrami Strasburgiem i Klarnerem na czele.

W czasie bankietu pierwszy zabrał głos minister Zarzycki, który m. in. wyraził przekonanie, że w obecnych stosunkach między ZSSR a Polską po obu stronach istnieje duże zrozumienie i że należy bardziej ożywić dotychczasową wzajemną wymianę towarową.

„Jestem przekonany — mówił p. minister — że zarówno poprzednia wizyta polskich przemysłowców do ZSSR, jak i obecny pobyt gospodarczej delegacji związku sowieckiego, przyczyni się do **wzajemnego poznania możliwości handlowych i szczególnie do rzeczywistego rozszerzenia wzajemnej wymiany towarowej.**

Odpowiadając p. ministrowi Zarzyckiemu, przewodniczący delegacji sowieckiej p. Bojew, podkreślił, że celem wizyty przedstawicieli sowieckich kół gospodarczych było bliższe zapoznanie się z produkcją polską, co w wyniku przyczyni się niewątpliwie do rozszerzenia i zacieśnienia stosunków gospodarczych Polski i ZSSR.

— Zwiedzając główne ośrodki przemysłowe w Polsce — powiedział p. Bojew — Byliśmy zachwyceni **nowoczesnością urządzeń zakładów przemysłowych, a zwłaszcza podziwialiśmy szybko rozrost portu gdyńskiego** Przekonaliśmy się dalej w ciągu naszej bytności, że Polska produkuje takie artykuły oraz posiada takie surowce, których brak daje się odczuwać w Rosji Sowieckiej! W końcu p Bojew wzniósł toast w ręce p. ministra Zarzyckiego za pomyślność dalszego rozwoju stosunków **gospodarczych polsko-sowieckich.** Po bankiecie odbyła się towarzyska rozmowa. Z rozmów tych wynikało, że sowiecka misja handlowa była zachwycona miłem i szczerem przyjęciem zarówno w stolicy jak i w miastach przemysłowych, w Katowicach, Krakowie, Poznaniu, Łodzi i Gdyni. Poszczególni członkonie delegacji sowieckiej, zwiedzając ośrodki przemysłowe przygotowali **zawarcie tranzakcyj handlowych na kilka miljonów złotych.**

Dewizy za złoto

Z bilansu Banku Polskiego

W pierwszej dekadzie maja Bank Polski dokonał zamiany **części** zapasu **złota** na pieniądze zagraniczne i dewizy. Wskutek tego zapas złota zmniejszył się o 8,8 miljonów złotych do 482,0 miljn. zł. Jednocześnie stan pieniędzy zagranicznych i dewiz wzrósł o 6.0 miljn. zł. do sumy 73.2 miljn. zł

Suma wykorzystanych kredytów wekslowych obniżyła się o 7.5 zł do 617.4 miljn. zł Zmniejszył się również o 5.4 miljn. zł stan pożyczek, zabezpieczonych zastawami i wynosi 101.7 miljn. zł.

Portfel zdyskontowanych biletów skarbowych powiększył się o 0.1 miljn. zł do 30.1 miljn. zł.

Zapas polskich monet srebrnych i bilonu wzrósł o pół miljonu zł do sumy 48.9 miljn. zł. Pozycja „inne aktywa" zwiększyła się o miljon zł do 130.9 miljn. zł, zaś pozycja „inne pasywa" o 1,5 miljn. zł do 258,5 miljn. zł. — Natychmiast płatne zobowiązania spadły o 10.1 miljn. zł do kwoty 161.5 miljn. zł. — Wreszcie obieg biletów bankowych w wyniku wyżej wymienionych zmian na poszczególnych rachunkach, obniżył się o 5.5 miljn. zł i wynosi 1.015,5 miljn. zł.

Pokrycie statutowe lekko się obniżyło, mianowicie z 44,93 proc. do 44,76 proc. (14.76 ponad normę statutową). Stopa dyskontowa 6 proc., zastawowa 7 proc.

Król kokainy pod kluczem

W Paryżu policja aresztowała niejakiego Ritona, zwanego *„królem kokainy"*. Bezzwłocznie potem dokonano szeregu dalszych aresztowań, likwidując jedną z najniebezpieczniejszych *band kokainy,* która grasowała głównie w Paryżu w lokalach nocnych na Montmartre.

Swastyka i brunatne koszule

w niemieckiem gimnazjum w Bydgoszczy

Zakończenie sensacyjnego procesu

Jak już donosiliśmy przed Sądem Grodzkim w Bydgoszczy zakończył się proces o pobicie 16-letniego ucznia Borysa Kindermanna, przez 17-letniego Kuniberta Kruegera na tle „porachunków politycznych".

Piątkowa rozprawa odbyła się przy szczelnie wypełnionej publicznością sali i wywołała silne zainteresowanie — szczególnie ze strony Niemców. Oskarżonego Kruegera, poza dawniejszym obrońcą mec. Hoeppem, bronił jeszcze mec. Przysiecki z Torunia.

Na wstępie rozprawy, sędzia Kołodziejczak przesłuchał p. Annę Kindermann, matkę poszkodowanego ucznia.

Sędzia: — „Czy syn Pani często skarżył się na szykanowanie go przez kolegów?"

Świadek: — „Owszem. Jeszcze przed półtora rokiem syn Borys skarżył się nam, że tak podczas lekcyj niemieckiego, jak i innych, koledzy nazywali go „komunistą", „pacyfistą" i krzyczeli „twój ojciec jest separatystą". Niejednokrotnie koledzy bili syna na dziedzińcu szkolnym, tak, że musiał się chować po zakątkach podwórza. Zdarzało się, że kiedy syna mego uczniowie bili dotkliwie, wówczas Krueger groził mu „Biada ci Kindermann, jeśli o tem powiesz coś w domu, albo jeśli doniesiesz o tem Dyrekcji, to wtedy będę cię bił tak długo, dopóki nie będziesz miał dosyć".

Sędzia: — „Czy krytycznego dnia, t. j. 11 marca syn Pani uskarżał się iż go pobito?"

Świadek: — „Po powrocie do domu syn żalił się na dotkliwy ból głowy i mówił, że Krueger uderzył go pięścią, w chwili gdy siedział pochylony nad ławką. Bijąc mego syna, Krueger wyraził się: „Die Pacifisten muss mann kaltmachen".

„BOJĘ SIĘ ZE PRZYNIOSĄ MI TRUPA"

Sędzia: — „Czy syn Pani po tym wypadku uczęszcza nadal do tej szkoły?

Świadek: Nie! Zabrałam teraz syna z gimnazjum niemieckiego, bo boję się, że mi raz trupa przyniosą do domu. (na sali wrzawa).

Po uspokojeniu się publiczności, p. Kindermannowa podaje przebieg wizyty lekarskiej u dra Linsknera, który oświadczył, iż Borys przeszedł lekki wstrząs mózgu, bez komplikacyj, dzięki silnej konstrukcji fizycznej.

Chciałam jeszcze nadmienić — mówi p. Kindermannowa — że około 20 marca, t. j. w kilka dni po wypadku byłam na konferencji rodzicielskiej i na interpelację z mej strony w sprawie pobicia syna, p. profesor Mueller powiedział mi, że „polityka uprawiana przez męża, odbija się źle na uczniach" i, że w sprawie tej niczego nie przedsięweźmie.

WYCHOWAWCA, KTÓRY O NICZEM NIE WIEDZIAŁ.

Zkolei zeznaje prof. dr. Mueller. Na wstępie świadek, jako gospodarz klasy V-tej charakteryzuje Kruegera i Kindermanna. Ocena w stosunku do Kruegera wypada pochlebnie, Kindermanna świadek zna krócej i nic konkretnego nie może o nim powiedzieć.

Sędzia: — Jakie jest ustosunkowanie się Kruegera wobec kolegów?

Św: — Przed 11 marca nie było żadnych skarg na zachowanie się Kruegera w stosunku do kolegów, również na wycieczce do Rynkowa, gdzie rzekomo koledzy obsypali śniegiem i zbili Kindermanna nie zauważyłem żadnych objawów niekoleżeńskiego zachowania. Nie zauważyłem również złego odnoszenia się do Kindermanna na dziedzińcu szkolnym podczas rozprawy.

Sędzia — Czy podczas lekcyj zachodziły jakieś incydenty?

Świadek: — Raz tylko, gdy po ferjach pytałem się uczniów co czytali, po odpowiedzi Kindermanna, Krueger odezwał się „On czyta tylko komunistyczną literaturę". Wyczułem to jako żart i skarciłem wzrokiem Kruegera.

Sędzia: —Czy słyszał świadek, by Krueger mówił kiedykolwiek pod adresem Kindermanna „Die Pacifisten muss mann kalt machen!"

Świadek: — Nie słyszałem! Jednak gdyby chodziło o sąd mój tego zdania, to nie przywiązywałbym do tego wielkiej wagi...

Sędzia: Nie pytałem Pana o jego zdanie! Czy słyszał Pan inne groźby, lub jak to Pan mówi — żarciki

Świadek: — „Nie.

DYREKTOR WIEDZIAŁ JUŻ O TEM TROCHĘ WIĘCEJ.

Zeznaje dyrektor Gimnazjum, ks. prof. Greecksch.

Sędzia: Czy Krueger został ukarany za pobicie Kindermana?

Św.: — W krytycznym czasie, dochodzenia przeprowadzał prof. Dombrowski, gdyż ja chorowałem od 10 marca do 19 kwietnia. O ile wiem akt, Kruegerowi zagrożono wydaleniem.

Sędzia: — Jaka była przyczyna zajścia?

Świadek: — W aktach jest napisane, że Kindermann przyniósł pewnego razu do szkoły karykatury Hitlera i twiedził, że Hitler podpalił Reichstag. Niektórzy uczniowie wyrazili przytem swe sympatje dla Hitlera i na tem tle powstała sprzeczka.

Sędzia. — Czy nauka historji w Gimnazjum obejmuje dzieje współczesnych Niemiec?

Świadek: — Tak. Plan nauki przewiduje historję Niemiec do czasów bieżących.

Sędzia: — Czy wiedział Ksiądz dyrektor o froncie, jaki istnieje w klasie przeciw Kindermanowi.

Świadek: — Dowiedziałem się o tem z dochodzeń wizytatora. Potem mówiono mi, że nieżyczliwość uczniów do Kindermanna wynikła wskutek wniesienia skargi przez jego rodziców, przeciwko Krnegerowi.

Sędzia: — Czy na nauce historji, uczniowie wznosili okrzyki „Heil Hitler" i czy prawdą jest, że rysowano swastyki hitlerowskie.

Świadek: O tem nie wiem. Raz tylko doniosła mi nauczycielka, że na ławce w pracowni fizykalnej znalazła wycięte scyzorykiem serce, a nad niem swastykę hitlerowską.

KOSZULE HITLEROWSKIE.

Obrońca Przysiecki: — Czy noszono w szkole odznaki hitlerowskie i wznoszono okrzyki „Heil Hitler"?

Świadek: — Niewiem, tembardziej, że Dyrekcja wyraźnie zakazała podobnych wypadków.

Sędzia: — Czy księdzu dyrektorowi wiadomo że noszono koszule hitlerowskie?

Świadek: — Tak, lecz tylko w III-ciej klasie, gdzie w dniu urodzin Hitlera zjawiło się kilku uczniów w białych koszulach i brunatnych swetrach dla zamanifestowania swoich sympatyj dla Hitlera. Oznak hitlerowskich nie zauważyłem.

Na tem zakończył sędzia przesłuchiwanie ks. dyr. Greekscha.

UGODA.

Na propozycję sędz. Kołodziejczaka, po zamknięciu przewodu sądowego, zawarta została ugoda. Imieniem osk. Kruegera, adw. Hoepe oświadczył, że Krueger żałuje swego czynu i przeprasza Borysa Kindermanna za uraz cielesny, a nadto poniesie wszelkie koszta sądowe i pozasądowe.

Mec. Dr. Kuziel oświadczył imieniem poszkodowanego, że Kindermann nie chce ukarania Kruegera, z uwagi na to, że zaszkodziłoby to chłopcu w dalszej jego karjerze.

Sąd ogłosił postanowienie: umarzające sprawę przeciwko Kruegerowi, z tem, że stosownie do deklaracji poniesie on wszelkie koszta.

Historyczny dzień w żegludze powietrznej

Polskie samoloty zamiast Junkersów

Dzień 1 maja rb. był historyczną datą w polskiej komunikacji powietrznej. W dniu tym zaczęły kursować na polskich szlakach lotniczych **samoloty PWS 24, konstrukcji polskiej, wykonane całkowicie z materjałów krajowych i zaopatrzone w silniki, wykonane w kraju.**

Samoloty PWS 24 zbudowane w Podlaskiej Wytwórni Samolotów, wprowadzone zostały na linje komunikacyjne po odbyciu szeregu lotów próbnych, które wykazały ich wielkie zalety. Samoloty te zastąpią używane dotychczas, obok Fokkerów, aparaty Junkersa. — PWS 24 są to aparaty mieszczące 4 pasażerów, pilota oraz mechanika. Zaopatrzone są w silnik o mocy 220 KM, wykonany w **Polskich Zakładach Skody na Okęciu.** Silnik ten, słabszy od silników Junkersa (285—330 KM), przy zmniejszonem użyciu materjałów pędnych, pozwala rozwijać większą szybkość. Wprowadzenie samolotów PWS 24 pozwoli na całkowite wycofanie z ruchu samolotów i silników Junkersa, które — jak wiadomo — są produkcji niemieckiej.

Należy zaznaczyć, że kursujące na polskich linjach **Fokkery wykonane zostały również w kraju, na podstawie licencji.**

Nowe zniżki taryfowe

wchodzą w życie z dniem 15 i 20 maja rb.

Ministerstwo komunikacji zgodnie *z akcją ożywienia ruchu budowlanego oraz ułatwienia niektórym gałęziom naszego przemysłu przeprowadzenia zniżek cen*, produkowanych przez nie towarów, obniżyło *z dniem 15 i 20 maja rb.* przewozowe taryfy kolejowe dla szeregu materjałów, a mianowicie: dla piasku, żwirku i żwiru o 10 procent, dla gliny surowej — o 10 proc., dla odpadków jutowych — o 33 proc., dla siarczanu miedzi — o 17 proc. (przy eksporcie przez porty polskie), dla nawozów azotowych — o 10 procent, dla celulozy — o 30 proc. (przy eksporcie przez porty polskie), dla jaj — o 25 proc. (przy wywozie przez granicę lądową), dla ściółki torfowej i torfu — o 30 proc., dla odpadków przy wyrobie bekonów (wnętrzności zwierzęce, ozory, móżdżek, cynadry, płuca, serca, głowizny i t. p.) — o 25 proc., dla słupów teletechnicznych — o 15 proc. (przy wywozie przez porty polskie).

Są to dalsze zniżki, które łączą się z całokształtem akcji, prowadzonej przez Ministerstwo Komunikacji w dziedzinie udzielenia życiu *gospodarczemu ulg przewozowych.* Poprzednie *zniżki wprowadzone były w marcu i w kwietniu.*

Pozatem ministerstwo komunikacji udzieliło dalszych zniżek taryfowych dla drzewa i jego produktów, *eksportowanych z Polski przez porty polskie z Wileńszczyzny*, a mianowicie dla drzewa jodłowego, świerkowego i sosnowego — 5 procent, dla deszczułek, skrzyń, pak, pokładów kolejowych i t. p. z drzewa miękkiego — 5 procent, dla drzewa celulozowego, kopalniaków, okrąglaków, żerdzi i t. p. — 5 proc., dla drzewa użytkowego: dłużyc, kloców, bloków nieobrobionych — 5 proc., również te same wyroby drzewne tarte i heblowane uzyskały zniżki 5 proc. Ponadto przewóz kauczuku z portów polskich do Lidy oraz wywóz wyrobów gumowych z Lidy do portów polskich uzyskał zniżkę taryfową w wysokości 10 procent.

Telefony automatyczne w okręgu Gdyni

Sieć telefoniczna okręgu Gdyni, obejmująca narazie miejscowości: Gdynia, Oksywie, Orłowo, Morskie i Chylonję, otrzymuje nowe centrale automatyczne systemu Strowgera — odmiany amerykańsko - angielskiej. System ten został uznany jako normalny dla całego państwa: wszystkie zatem nowe centrale automatyczne, budowane w różnych miastach Rzeczypospolitej, będą tego systemu.

Abonenci Gdyni, która już oddawna posiada automatyczną centralę telefoniczną, nie odczują zmiany systemu centrali. Sposób posługiwania się aparatem przy połączeniach pozostanie taki sam, jak do tej pory, jedynie sygnały akustyczne odbierane ze stacji, nieco się zmienia choć zasadniczy charakter pozostanie taki sam.

Natomiast wielką i korzystną różnicę spostrzegą abonenci Orłowa i Chylonji, korzystający do tej pory z aparatów z induktorami i miejscową baterję ogniw. Aparat automatyczny nie posiada induktora, nie wymaga też miejscowej baterji. Posługiwanie się nim jest bardzo proste, połączenie odbywa się samoczynnie naskutek nakręcenia numeru abonenta żądanego przy pomocy tarczy bez jakiegokolwiek udziału telefonistek. Telefon automatyczny jest czynny przez całą dobę; umożliwia on połączenie w obrębie całej sieci zautomatyzowanej w okręgu Gdyni bez pośrednictwa telefonistki.

Sp. Włodzimierz Wakar

W Warszawie zmarł śp. Włodzimierz Wakar, ekonomista i utalentowany publicysta. Śp. Włodzimierz Wakar zajmował się ostatnio pracą publicystyczną i praktyczno-naukową, ogłaszając artykuły i większe prace z dziedziny ekonomji, polityki rolnej i statystyki.

Zebranie Wojewódzkiej Sekcji Osadniczej BBWR.

Ubiegłej niedzieli w lokalu Wojewódzkiego sekretarjatu w Toruniu odbyło się zebranie delegatów powiatowych sekcyj osadniczych BBWR, na którem załatwiono sprawy organizacyjne.

W obradach wzięli udział pp.: prezes Rady Wojewódzkiej BBWR mjr. Paluch, naczelnik wydziału rolnego Ceceniowski, prezes Wojewódzkiej sekcji Osadniczej Woziwoda, dyr. Państwowego Banku Rolnego Narbut, sekretarz Rady Wojewódzkiej BBWR mgr. Schab, inspektor Pietruszewski i inni.

Ruch letniskowy na wybrzeżu

W ostatnich dniach przybyli już na wybrzeże letnicy, którzy zamieszkali w Helu i Jastarni. Również i ruch wycieczkowy ostatnio zaczyna się ożywiać. Przybywają wycieczki z różnych stron kraju. Jak nas informują ceny utrzymania wraz z pokojem w pensjonatach wynoszą: w Wielkiej Wsi od 6—8 zł dziennie pokój miesięcznie od 50 do 80 zł.

W Karwi: pensjonat od 5—7 zł. dziennie pokój od 45 do 60 zł. miesięcznie.

Kuźnia: pensjonat — od 6—7 zł., pokój od 80 do 100 zł.

Ostrowo: pensjonat — od 4.50—6 zł., pokój od 45 do 60 zł.

Jastarnia-Bór: pensjonat — od 7—9 zł, Hel od 7—10 zł.

Nowa umowa zbiorowa w „Pepege"

W towarzystwie Polski Przemysł Gumowy „Pepege" w Grudziądzu podpisana została nowa umowa zbiorowa.

Umowę podpisał z jednej strony Centralny Związek Pracodawców Ziem Północno - Zachodnich, z drugiej zaś cztery związki robotnicze.

Wystawa koni remontowych

W dniach 18 i 19 lipca br. odbędzie się w Grudziądzu w stajniach koszar 16 p. a. l. przy ul. Lipowej — V-ta Regjonalna Wystawa koni remontowych, połączona z zakupem koni dla armji.

Na co wolno polować w maju?

Na podstawie przepisów łowieckich, obowiązujących na terenie całego państwa, oprócz woj. śląskiego, w maju wolno polować na następującą zwierzynę i ptactwo:

Sarny — kozły (od 16 maja) głuszce-koguty (do 14 maja), cietrzewie-koguty, słonki, (do 14 maja), bataljony, dzikie kaczory, dzikie łabędzie (do 14 maja), dzikie gęsi (do 14 maja), dzikie indyki-samce (do 14 maja), oraz dziki.

Skarszewy

— *Śmiałe włamanie.* W nocy na 8 bm. nieznani osobnicy włamali się za pomocą wyduszenia szyby w oknie do biura Klabundy Leonarda gdzie podrobionym kluczem otworzyli kasę ogniotrwałą z której skradli maszynę do pisania marki „Reinmetal" wartości 700 zł. Wdrożono dochodzenia.

KRONIKA

wtorek 16 maja

BYDGOSZCZ

Kalendarzyk rzym.-kat.

Poniedziałek Zofji Wd. M.

Wtorek Jana Nepomucana

— Dyżur nocny aptek do niedzieli, dnia 21 b. m. włącznie pełnią: Apteka na Bielawach, ul. Chodkiewicza 22, tel 14—67, Apteka pod Łabędziem, ul. Gdańska 5, tel. 2—04 i Apteka Staromiejska, ul. Długa 39, tel. 300.

Z TEATRU MIEJSKIEGO.

Tani poniedziałek wypełni po cenach zniżonych nieśmiertelny „Don Karlos" Szyllera w świetnym przekładzie Iłłakowiczówny.

We wtorek: „Peppina" — operetka kameralna Stolz'a.

Jadwiga Zaklicka i Roman Niewiarowicz wystąpią gościnnie jedyny raz w środę, dnia 17 bm. w świetnej komedji „I co z takim robić"? Dzieje największego szpiega — kobiety popularnie zwanej „Fräulein Doktor" będziemy mieli możność oglądać na scenie bydgoskiej w głośnym reportażu w 6 obrazach Jerzego Tepy, pod tymże samym tytułem. Wszystkie dane i szczegóły odzwierciadlone w tym faktomontażu z historyczną wiernością zostały zaczerpnięte z tajnych archiwów w Berlinie na „Unter den Linden". Anna Marja Lesser rozpoczęła swoją karjerę w 18 roku życia oddając się nałogowi morfiny i w obłędzie narkozy działała jako największy szpieg w dobie wojny światowej. Premiera, która obudzi la najwyższe zainteresowanie odbędzie się w przyszłym tygodniu w koncepcji reżyserskiej dyr. Stomy.

REPERTUAR KIN.

Apollo: emocjonujący dramat namiętności konfliktów szlachetności i zbrodni, p. t. „Purpurowa gondola". Akcja rozgrywa się we Włoszech. Jako nadprogram wesoła farsa pt. „Pod pantoflem".

Bałtyk: Dziś podwójny program. Sensacyjny film z Harry Peelem p. t. „Nocna przygoda", oraz świetny film polski p. t. „Szaleńcy".

Kristal: Wielka epopea miłości i bohaterstwa na łonie dziewiczej przyrody, pełnej czaru i tajemnic afrykańskiej dżungli, pt. „Zangu". Film ten, nakręcony wśród szeregu niebezpieczeństw na Czarnym Lądzie, frapuje wielką porywającą akcją i pięknem strefy podzwrotnikowej. Jako nadprogram doskonała groteska rysunkowa i tygodnik aktualności Foxa.

Marysieńka: „Pan Tadeusz" i „Odwieczni wrogowie".

Rewja: doborowy podwójny program: „Szalas miłości", oraz dramat pt. „Kapitan gwardji". Na scenie nowa rewja.

Słońce: — dotychczas w naszem mieście niewidziane filmy: „Nieznany tancerz", dramat salonowy, oraz obraz sensacyjny pt. „Król Pierś" z artystą-akrobatą Fred Tomsonem w roli głównej.

Z miasta

Z Orgnizacji P. K. do O. K. Dnia 17 go bm. odbędzie się, o godz. 6-tej w Szkole Przemysłowej ul. Św. Trójcy z ramienia organizacji Przysposobienia Wojskowego Kobiet dla Obrony Kraju „odczyt p. Stefana Kowalskiego (magister praw) na temat „Stosunek obywatela do Państwa i społeczeństwa".

Wobec nader ciekawego tematu uprasza się o liczne przybycie wszystkich członków i sympatyków.

Związek Pracowników Poczt i Telegr i Tel. Rzp. Polskiej Koło miejscowe I, w Bydgoszczy. Roczne walne zebranie odbędzie się we wtorek dnia 16 bm. o godz. 19,30 w Resursie Kupieckiej.

Uwaga Lokatorzy. Biuro Powszechnego Związku Lokatorów i Sublokatorów przeniesione zostało z dniem 1 maja 1933 r. z ul. Dr. gi 9 na ul. Śniadeckich 32. godz. urzęd. 9—12 i 15—17.

— Miejskie Gimnazjum im. Mik. Kopernika w Bydgoszczy przyjmuje zapisy uczniów na przyszły rok szkolny, a mianowicie: do klasy I szej nowego gimnazjum przyjmuje się 1) młodzież tegoroczna kl. II-giej gimnazjów i progimnazjów państwowych i prywatnych na podstawie poromocji do klasy III; 2) młodzież, która ukończyła lat 12, a nie przekroczyła lat 16 i posiada świadectwo ukończenia 6 oddziałów szkoły powszechnej lub klasy II-giej gimnazjum o niepełnych prawach jeżeli zda przepisowy egzamin; 3) młodzież w wieku jak pod 2, która nie może wykazać się wymienionemi świadectwami, jeżeli zda egzamin. W I szej klasie gimnazjalnej będzie obowiązkowa nauka języka łacińskiego. Ewtl. utworzy się oddział równoległe bez języka łacińskiego, jeżeli zgłosi się odpowiednia ilość kandydatów do tego oddziału. Przy zgłoszeniu należy przedłożyć: metrykę urodzenia, świadectwo chrztu, szczepienia ospy i ostatnie świadectwo szkolne. Rówocześnie podaje się do wiadomości, że istnieje przy gimnazjum 6 klasowa szkoła powszechna (przygotowawcza). Zgłoszenia do kl. 3 gimnazjalnych przyjmuje i udziela informacy kancelarja gimnazjum w godzinach od 11 do 13 a do klas przygotowawczych w godz. 12 do 13.30 i od 17 do 19.

Obchód 10 lecia LOPP w Bydgoszczy

Uroczystość 10 lecia istnienia LOPP rozpoczęła się wczoraj nabożeństwem w kościele garnizonowym o godz. 11. z udziałem wszystkich kół LOPP, organizacyj PW i WF, społecznych, młodzieży szkolnej i in. Po nabożeństwie uformował się wielki pochód manifestacyjno propagandowy, złożony z wszystkich Kół LOPP, organizacyj, szkół i harcerstwa, — który przeszedł głównemi ulicami miasta. — Pochód zamykały samochody ciężarowe, wiozące drużyny przeciwgazowe i przeciwiperyto we, wyposażone w maski i ubrania gumowe. Przeszło półgodzinny przemarsz członków Ligi wywarł nader dodatnie wrażenie.

O godz. 17 odbył się marsz drużynowy na 5 km w maskach gazowych, o nagrodę przechodnią. Zawodnicy wystartowali z Placu Wolności. W czasie zawodów zebrana na placu publiczność przysłuchiwała się koncertowi orkiestry.

W ciągu całego dnia przyjmowano zapisy na członków LOPP i zbierano dobrowolne datki na akcję Ligi, rozpowszechniając broszury propagandowe.

O zainteresowaniu się społeczeństwa akcją i zadaniami Ligi świadczą liczne zapisy na członków oraz chętnie udzielane datki.

Największem zainteresowaniem cieszyły się wystawy okienne w których Komitet LOPP zorganizował pokazy środków obrony przeciw gazowej.

Ozdabiajmy nasze balkony

Wygląd każdego miasta zyskuje dużo uroku przez pięknie ozdobione balkony. Niestety w Bydgoszczy mało potyka się takich balkonów, któreby swem barwnem upiększeniem przykuwały nasz wzrok. W takim Inowrocławiu, Grudziądzu lub Poznaniu, widzimy ślicznie obsadzone balkony kwiatami jak: pelargonją, petunją (zawie rzetką), nasturcją, trojeczką lub t. p. gatunkami kwiatów balkonowych. Dlaczego Bydgoszcz pod tym względem daje się wyprzedzać innym miastom? Dlaczego balkony w Bydgoszczy wyglądają jakoś grobowo smutnie, jakby mieszkańcy a zwłaszcza właściciele balkonów nie lubieli kwiatów, nie kochali piękna. Mamy Tow. Miłośników miasta Bydgoszczy. Na czem polega praca tego Towarzystwa. Przecież jeżeli nazywamy Bydgoszcz miastem ogrodów, to do uzupełnienia potrzeba ażeby wygląd ulic odpowiadał tej nazwie. W Grudziądzu naprzykład istnieje Tow. Miłośników miasta, które rok rocznie ogłasza konkursy i wyznacza nagrody za najgustowniej przybrane w kwiaty balkony. Czy Bydgoszcz nie może w tym kierunku rywalizować? Może ktoś powie ciężkie czasy i kwiaty drogie. Owszem, przeżywamy ciężki okres gospodarczy, ale właśnie dlatego, ogrodnicy obniżyli ceny za swe produkty do minimum. Jeżeli ktoś bliżej bada kalkulację zakładów ogrodniczych, to przyznać musi, iż tak tanio, jak obecnie, warzyw i kwiatów jeszcze nie sprzedawano. Za ca. 3,— do 4,— złote można dzisiaj bardzo ładnie upiększyć balkon kwiatami Wydatek taki napewno poważnie nie uszczupli kasy właściciela mieszkania a w porze letniej może on z satysfakcją usiąść na swym balkonie i podziwiać kwiatki własnoręcznie na sadzone w skrzyneczce.

Zatem upiększajmy nasze balkony i nasze kochane miasto.

Stanisław Kalka.

Za 2000 zł. towaru wykradli z kiosku

Do kiosku przy ul. Gdańskiej 18, należącego do p. Ignacego Szybowicza — włamali się wczorajszej nocy nieznani złodzieje. Sprawcy dostali się do wnętrza ze strony uliczki wiodącej do parku Jana Kazimierza (obok Kasyna Cywilnego), przez wybicie otworu w szybie i odryglowanie patentowego zamka.

Wykorzystując położenie kiosku, którego tylne wyjście tonie w mroku parkowej uliczki — włamywacze, działający widocznie bez pośpiechu zabrali ze sobą większą ilość wszelkiego rodzaju towarów, jak cukrów, czekolad, tytoniów, pomarańcz itp., łącznej wartości do 2.000 zł.

Powiadomiony o kradzieży Wydział Śledczy wszczął natychmiast dochodzenia. Dotychczas sprawcy pozostają nieuchwytni.

Pożar w śródmieściu

Ub. soboty późnym wieczorem, z niewyjaśnionych przyczyn wybuchł pożar w jednej z oficyn domu przy ul. Dworcowej, za kawiarnią Bristol.

Zaalarmowana Straż Pożarna, która w niepełna w dwie minuty przybyła na miejsce ognia zlokalizowała.

Energicznej akcji ratunkowej naszej Straży, która kierował na miejscu komendant p. Milewski zawdzięczać należy, iż pożar nie wyrządził większych spustoszeń i nie objął sąsiednich budynków.

Szopka bydgoska już się robi

Zapowiedziana od dłuższego czasu Szopka Bydgoska, pióra Leona Sobocińskiego która, za nim się ukazała, zarobiła tyle w Bydgoszczy szumu, wywołała tyle kwasów, nieporozumień, na reszcie dochodzi do skutku i będzie wystawiona pod Orłem w dniu 2 czerwca. Inicjatywę wystawienia Szopki wzięła w swoje ręce grupa Artystów Plastyków, która przysposobi niezwykle efektowne i udatne kukły.

Prace dokoła tej imprezy już są w pełnym toku i niebawem Bydgoszcz będzie miała sensację literacko - artystyczną.

Wlamanie do biura firmy „Persil"

Wczoraj rano wykryto śmiałe włamanie do konane przez nieznanych sprawców do biur Sp. Akc. „Persil" przy ulicy Gdańskiej 46. Łupem włamywaczów, którzy splądrowali wszystkie urządzenia biurowe padła większa ilość znajdującej się w kasie gotówki, nieustalonej dotychczas wysokości.

Dochodzenia prowadzi miejscowy Wydział Śledczy.

Linje lotnicze obsługiwane są codziennie

Z dniem 1-go maja b. r. po raz pierwszy w dziejach naszego lotnictwa komunikacyjnego wprowadzone zostają na linjach krajowych loty nietylko we wszystkie dni powszednie, święta, ale również w niedziele.

Inowacja ta będzie miała ogromnie doniosłe znaczenie, gdyż nada naszej komunikacji powietrznej charakter codziennej ciągłości bez żadnych przerw. Będzie to szczególniej ważne dla ruchu turystycznego, gdyż zezwoli na odbywanie dalekich podróży w ciągu niedzieli, a przedewszystkiem dla ruchu pocztowego dla którego ciągłość komunikacji stanowi jedną z najważniejszych podstaw sprawnego funkcjonowania.

Obchód 3 maja w Zolędowie

Dzień 3 Maja był obchodzony w tutejszej parafji uroczyście. We wtorek odbył się capstrzyk, który przeszedł przez Żołędowo i Maksymiljanowo. Następnego dnia po nabożeństwie urządzono uroczystą akademję, poświęconą uczczeniu Konstytucji 3 Maja. Akademję zorganizował Komitet Obywatelski wraz ze szkołami z Żołędowa i Maksymiljanowa. Zagaił akademję ks. proboszcz Sobieski, a p. kierownik szk. Kloniecki wygłosił referat o znaczeniu Konstytucji 3 Maja. Na zakończenie dziatwa szkolna z Żołędowa i Maksymiljanowa odśpiewała kilka pięknych pieśni i zadeklamowała kilka wierszy. Wieczorem staraniem KPW z Maksymiljanowa odbyła się w Żołędowie zabawa ludowa.

Nabożeństwo żałobne za spokój duszy ś. p. min. Boernera

Staraniem Dyrekcji Poczt i Telegrafów w Bydgoszczy oraz Izby Kontroli Rachunkowej odbyło się w dniu 12 b. m. o godz. 10 przed południem w kościele parafjalnym polskiego zboru ewangielicko - augsburskiego w Bydgoszczy uroczyste nabożeństwo za spokój duszy śp. inżyniera Ignacego Boernera, ministra Poczt i Telegrafów. Nabożeństwo w języku polskim odprawił ks. pastor Preiss, który następnie wygłosił kazanie. Rzęsiście iluminowany i odpowiednio udekorowany kościół wypełnili szczelnie zaproszeni przedstawiciele władz administracyjnych, skarbowych, szkolnych, sądownictwa, wojskowości, delegaci miejscowych związków i stowarzyszeń oraz pracownicy poczty. W czasie nabożeństwa chór zboru odśpiewał pienia żałobne a p. Roessler wykonał przy akompanjamencie organów kilka utworów skrzypcowych.

„Sokół" bydgoski przystąpił do Twa Polsko-Czeskiego

Jak się dowiadujemy na jednem z ostatnich zebrań, członkowie tut. Tow. Gimn. „Sokół I" postanowili jednogłośnie przystąpić do współpracy z Towarzystwem Polsko-Czechosłowackiem, zapisując się gremjalnie na członków.

Czynem tym sokolstwo bydgoskie zadokumentowało raz jeszcze swe dążenie do współpracy Polski z narodami słowiańskiemi.

W trosce o los bezrobotnych

Sprawozdanie z dobrowolnego opodatkowania się społeczeństwa miasta Bydgoszczy na rzecz niesienia pomocy bezrobotnym na czas od 1 kwietnia do dnia 30 kwietnia 1933 roku: Urzędnicy państwowi 391,95 zł., Urzędnicy i robotnicy komunalni 2978,25 zł., Towarzystwa 75 zł. Wolne zawody 354,70 zł., Szkoły 595,84 zł., Banki 179, 41 zł., Przedsiębiorstwa prywatne — firmy 474,44 zł., Osoby prywatne 1270 zł. Razem 5.937,22 zł.

Kwotę powyższą użyto na trzyniówki dla bezrobotnych fizycznych, względnie na dwuniówki dla bezrobotnych umysłowych.

Dziękujemy imieniem licznych rzesz bezrobotnych jaknajserdeczniej wszystkim szlachetnym ofiarodawcom i prosimy o nadsyłanie dalszych składek do Komunalnej Kasy Oszczędności ul. Jagiellońska.

(—) **L. Barciszewski**

Prezydent miasta i Przewodniczący Miejskiego Komitetu do Spraw Bezrobocia.

(—) **Ks. Kan. Schulz**

I Wiceprzewodniczący Miejsk Kom do Spraw Bezrobocia.

(—) **Dr. Chmielarski.**

Wiceprezydent miasta.

(—) **R. Stobiecki.**

Wiceprezes Izby Przemysłowo-Handlowej II Wiceprzewodn. Miejsk. Kom. do Spr. Bezrob.

Zmiana rozkładu jazdy

Od 15 maja br. wprowadzony zostaje nowy rozkład jazdy pociągów pasażerskich. W nocy przejściowej z 14 na 15 maja odejdą pociągi z niżej podanemi zmianami:

1) pc. Nr. 416 do Warszawy zamiast o godzinie 23,42 odejdzie o godz. 23,30.

2) pc. Nr. 1411 przybędzie o godz. 0,41, odjazd o 0,55 do Gdyni.

3) pc. Nr. 423 do Laskowic zamiast o godz. 0,20 odjeżdża o godz. 0,47.

4) pc. 1731 do Wągrowca zamiast o godz. 5,05 odjeżdża o godz. 5,02.

5) pc. Nr. 425 do Laskowic zamiast o godz. 5,50 odjeżdża o godz. 5,55.

6) pc. Nr. 312 do Iławy zamiast o godz. 6,17 odj. o godz. 6,23.

7) pc. Nr. 1412 do Herb zamiast o godz. 6,25 odj. o godz. 6,14.

8) pc. Nr. 1401 do Gdyni zamiast o godz. 8,46 odj. o godz. 7,31.

Koronowo

— **Jarmark** na konie i bydło odbędzie się we czwartek, dnia 18 maja rb. — Spęd wszystkich zwierząt dozwolony.

Pod sztandarem pracy dla Państwa

Imponujące zebranie Koła nauczycielskiego BBWR w Tczewie

W ub. piątek odbyło się w Tczewie imponujące zebranie Koła nauczycielskiego BBWR. Zebranie zagaił prezes Rady Powiatowej p. viceburmistrz Hempel witając p. Starostę Muchniewskiego, przedstawiciela Zw. Legjonistów, oraz licznie zebrane nauczycielstwo.

Następnie kierownik Sekretarjatu p. Mazur przedstawił cel, dla którego organizuje się „Nauczycielskie Koło BBWR." W dobitnych słowach podkreślił mówca, że pomimo żmudnej i ciężkiej pracy wychowawczej nauczycielstwo tak szkół średnich, jak powszechnych nie ustanie w wysiłkach ale przeciwnie, wytęży wszystkie siły nad odbudowaniem uzyskanej Niepodległości i tego, czego przez długoletnią niewolę zrobić nie można było. Mówca zapewnił przedstawicieli władz i organizacyj w imieniu rzeszy nauczycielskiej, że obowiązek swój, którego nauczyciel stwo jest w całej pełni świadome, wypełnią wszyscy z największem poświęceniem dla dobra Mocarstwowej Polski.

Zkolei przemawiał dyr. dr. Zwierzański zapewniając zebranych o współpracy nauczycieli szkół średnich nad odbudowaniem potęgi naszego Państwa.

Na przewodniczącego zebrania wybrano kierownika szkoły p. Mielnika, który przeprowadził wybory zarządu koła, oddając po wyborze przewodniczącego kierownictwo zebrania nowowybranemu prezesowi p. kierownikowi szkoły Kuhnowi.

Po wyborze zarządu przemawiał p. starosta Muchniewski, stwierdzając, że władze doceniają ważności zadań nauczycielstwa, jego pracy nad scementowaniem niepodległego bytu i wychowaniem młodego pokolenia, które odrzuci wszystko to co było złem i powodem nieszczęścia Polski dawnej, a ulepszy pracę twórczą Polski Współczesnej.

Po przyjęciu programu przyszłych prac w kole licznie zebrani uchwalili wysłać telegram hołdowniczy Prezydentowi Rzeczypospolitej Prof. I. Mościckiemu następującej treści:

„Z okazji ponownego powołania na Najwyższy Urząd w Państwie Polskiem składamy Ci Czci godny Panie Prezydencie wyrazy czci i hołdu, widząc w Tobie uosobienie Majestatu Rzeczypospolitej i gwarancję ładu w Niepodległem Państwie.

W dalszym ciągu uchwalono następującą rezolucję:

„My nauczyciele (ki), członkowie „Nauczycielskiego Koła Bezpartyjnego Bloku Współpracy z Rządem", zebrani w liczbie 44 osób uchwalamy:

1) Panu Marszałkowi Józefowi Piłsudskiemu wyrażamy głęboką wdzięczność i oddajemy Mu hołd za Jego bezinteresowną ciężką pracę dla Polski.

2) Uważamy, że kto podrywa autorytet Budowniczego Państwa Polskiego i nie staje na Jego wezwanie w szeregach produkcyjnych pracowników Państwa, ten ponosi ciężką odpowiedzialność przed przyszłemi pokoleniami.

Stwierdzamy, że tak jak dotąd, tak samo i w dalszym ciągu pracować będziemy niezmordowanie dla dobra Państwa, prowadząc je ku chwale i potędze. Młode, wychowywane przez nas pokolenie, urabiać będziemy tak, jak dobro Państwa tego wymaga.

4) Wyrażamy podziw wszystkim tym, którzy nie bacząc na wzmagający się kryzys gospodarczy i trudności wewnętrzne mają odwagę wytrwać na stanowiskach kierowniczych, rządzić z pożytkiem i wywalczyć Polsce należne Jej miejsce wśród państw świata."

Zebranie zakończono okrzykiem na cześć P. Prezydenta Rzplitej i Marszałka Piłsudskiego.

Święto toruńskich Powstańców i Wojaków

Uroczyste poświęcenie sztandaru placówki toruńskiej Związku Powstańców i Wojaków OK VIII

Ubiegłej niedzieli toruńska placówka Powstańców i Wojaków O. K. VIII obchodziła uroczystość poświęcenia sztandaru, na której wzięli udział delegaci z całego Pomorza.

O godz. 10 rano w kościele Garnizonowym odprawił uroczystą *Mszę św. ks. prałat Sienkiewicz, następnie wygłosił podniosłe i okolicznościowe kazanie o miłości Ojczyzny, jedności i* zgodzie. Po Mszy św. na Placu Katarzyny odbyła się uroczystość poświęcenia pięknego sztandaru placówki. Aktu poświęcenia dokonał ks. prałat Sienkiewicz w obecności pp.: *wicewojewody Seydlitza, reprezentanta Dow. OK. VIII gen. Pasławskiego — pplk. Matzenauera, reprezentanta prezesa Federacji P. Z. O. O. gen. Góreckiego, nacz. Grzanki, gen. Raczyńskiego, inspektora P. P. Olszańskiego, starosty Rogowskiego, pplk. Greinera, nacz. Zgrzebnioka, mjr. Adamczyka, przedstawiciela Kom. Okręgu ZŻ S. ppor. Dąbrowskiego* i innych.

Po akcie poświęcenia p. *wice wojewoda Seydlitz* wręczył sztandar prezesowi placówki *Kriegerowi*, który w obecności całego Zarządu wręczył sztandar pocztowi sztandarowemu odbierając przysięgę. Przysięgę od całego batal jonu Powstańców i Wojaków odebrał ks. prałat Sienkiewicz.

Chrzestnymi sztandaru byli pp.: *wojewoda Kirtiklis, gen. Pasławski, gen. Górecki, Zgrzebniakowa, Kwiatkowska, Adamczykowa, Siwicka, pplk. Matzenauera, nacz. Zgrzebniok, mjr. Adamczyk i kpt. Kwiatkowski.*

O godz. 11 przedstawiciele władz z p. *wicewojewodą Seydlitzem i p. gen. Maksymowicz-Raczyńskim* na czele odebrali przy pomniku Kopernika *defiladę bataljonu Powstańców i Wojaków oraz kompanji Zw. Strzeleckiego*, która brała udział w uroczystościach.

Licznie zebrana publiczność przyglądała się z zainteresowaniem zwartym szeregom Powstańców i Zw. Strzeleckiego, które przy dźwiękach orkiestry 8 bat. saperów przedefilowały dziarskim krokiem przed najwyższemi przedstawicielami władz państwowych na Pomorzu.

Uroczystość wojacką zakończył wspólny obiad żołnierski.

Budowa parku im. Derdowskiego

w Hallerowie już rozpoczęta

W tym tygodniu zostały rozpoczęte roboty ziemne przy budowie parku im. Derdowskiego w Hallerowie. Narazie pracuje około 40 robotników. Zarząd budowy uzyskał prawie że bezpłatnie około 60.000 sadzonek, które celem zaklimatyzowania będą zaszkółkowane.

Projekt budowy parku opracował p. inżynier Zandffos. Obecnie będą prowadzone prace przy frontonie parku i głównej alei szerokości 22 m. Przejście z bulwaru do parku rozwiązane jest w formie 3 skarp szer. 6 m. długości 180 m., które w przyszłości będą mogły być wykorzystane jako trybuny podczas imprez sportowych.

Na osi istniejącego kościoła jest przeznaczone miejsce pod budowę pomnika poety kaszubskiego. Budowa parku jest pomyślaną na szereg lat, która w miarę posiadanych funduszów będzie realizowana. **Koszta budowy parku są projektowane na około 400.000 zł.** Według projektu **będzie to jeden z najpiękniejszych parkow w Polsce z widokiem na modry Bałtyk** a zbudowany według najnowszych zdobyczy architektonicznych.

Wyjaśnienie

Pozwalamy sobie wyjaśnić że wyroby *Odol* są produkowane całkowicie w kraju, fabryka i zarząd mieszczą się we Lwowie, a akcje znajdują się w rękach polskich. Szczegóły te są dostatecznie znane kupiectwu branży chemiczno-kosmetycznej — podajemy je jedynie dla wiadomości szerszego ogółu konsumentów. *Przemysł Chemiczno-Kosmetyczny Odol Cie S. A., Lwów.*

Świecie

— 3 Maja w Łążku. Święto 3-go Maja wioska nasza obchodziła uroczyście. Po południu do licznie zebranych towarzystw, organizacyj dziatwy szkolnej przed świetlicą Z. S. przemówił prezes BBWR. i Z. S. p. nadleśniczy B. Osiński wznosząc na zakończenie okrzyk na cześć Rzplitej P. Prezydenta i Marszałka Piłsudskiego. Po przyrzeczeniu członków miejscowego oddziału Z. S. odbyły się zawody sportowe pod kierownictwem p. L. Chylewskiego a wieczorem zabawa taneczna

Konarzyny

— W pracy dla Państwa. W ub. niedzielę — odbył się walny zjazd obwodowy kół BBWR. Na zjazd przybyło 70 delegatów kół a z gości przybyli pp. komisarz Kociatkiewicz, dr. Staszkiewicz i wójt Słomiński. Zjazd zagaił prezes obwodowy p. Gliszczyński, poczem wykazał w sprawozdaniu z rocznej działalności rozwój i pracę poszczególnych kół przez pierwszy rok pracy. P. baron Lerchenfeld wygłosił obszerny referat pt. „Polityka gospodarcza Państwa". — Drugi referat wygłosił p. administrator Kaźmierczak pt. „Hodowla krów mlecznych". Na wniosek p. barona Lerchenfelda zarząd pozostał za zgodą wszystkich w tym samym składzie: Gliszczyński, Sitkiewicz i Kreja. W wolnych głosach poruszono różne sprawy jak: uruchomienie spółki mleczarskiej, naprawę dróg itp. W końcu wystosowano odpowiednią rezolucję dotyczącą poczynań hitlerowskich wobec mniejszości polskiej w Niemczech.

TUCHOLA

— Strzelcy Okierska przy pracy. Ostatnio odbyła się w Okiersku wzniosła uroczystość poświęcenia świetlicy miejscowego oddziału Strzeleckiego. Świetlica ta została zorganizowana przez kier. p. Guza. Na uroczystość zjechało się do Okierska około 60 gości z okolicy i miasta Tucholi.

Przed poświęceniem świetlicy chór dziatwy szkolnej odśpiewał pieśń „Ojcze z niebios". Następnie ks. wikarjusz z Cekcyna odbył ceremoniał poświęcenia, po którym przemawiali kmdt. obwodowy W. F. p. W. kpt. Sosnkowski prezes Zarządu pow. Z. S. mjr. rez. Adamowicz, insp. szkolny Zdek oraz kier. szkoły Guz. Część pierwszą uroczystości zakończyła deklamacja członka miejscowego Oddziału Z. S.

Następnie odbyła się uroczysta wieczornica na program której złożyły się: Korowód do melodji „Rosła Kalina", inscenizacja piosenki „Wojenko, Wojenko" oraz „Grzmią pod Stoczkiem armaty". Przedstawienie sztuki pod tyt.: „Serce Komendanta". Korowód do pieśni „Upływa szybko życie", oraz deklamacja „Straż nad Wisłą" zakończyły drugą część uroczystości. Kierownik szkoły p. Guz dziękując wszystkim za przybycie, zaprosił gości na wspólny podwieczorek. Po spożyciu posiłku odbyła się skromna zabawa strzelecka.

Świetlica przedstawia się imponująco Długi stół, kilkanaście krzeseł, warsztat stolarski stanowią umeblowanie. Ściany przystrojone są portretami Marsz. Piłsudskiego Prezydenta Mościckiego, na osobnej tablicy naklejona jest gazeta ścienna „Nowiny". Rozmaite sentencje i wykresy uzupełniają upiększenie ścian. Zapał strzelców i niezłomna wytrwałość p. Guza dają gwarancję, że praca obywatelska jak również i wyszkoleniowa w kierunku p. w. będzie promieniowała na całą okolicę dając oczywisty przykład, jakiemi drogami powinno kroczyć młode pokolenie polskie.

— Ludność Kęsowa w odpowiedzi na prowokacje. Do naszej wioski nadeszło kilka listów od Niemców, byłych właścicieli osad w Kęsowie. Część tych pismideł jest znana z prasy. W dniu 3 maja ludność tutejsza odpowiedziała na te prowokacje w ten sposób że po powrocie z kościoła parafjalnego z Zelończa urządziła demonstracyjny pochód przez wieś niosąc w szeregu odpowiednie transparenty. Przepiękna akademja, na której przemawiał p. naucz. Krebs przyczyniła się do podniesienia ducha polskiego. Zaznaczyć należy, że w demonstracji wzięli udział w zwartym szeregu strzelcy oddziału Kęsowo i Obrowo.

— Program Tygodnia LOPP. Odbyło się zebranie powiatowego komitetu LOPP. pod przewodnictwem p. Starosty Hryniewskiego, na którem ustalono następujący program. W niedzielę dnia 14 bm. o godz. 11 uroczyste nabożeństwo z okolicznościowem kazaniem. O godz. 15 marsz propagandowy 2 oddziałów po 20 ludzi w maskach i ubiorach przeciwipe[illegible]owych z dwu kierunków do miasta. O godz. 16 napad gazowy i praca drużyn ratowniczych. O godz. 20 propagandowa akademja na której wygłoszą przemówienia mjr. rez. Adamowicz, por. rez. Danek oraz ppor. rez. Urbański. Akademję zagai p. Starosta Hryniewski. Program na dzień 21 bm. ustali komitet na zebraniu w dn. 15 bm. o godz. 18.

— Napad. Dnia 9 bm. o godz. 17 na drodze pomiędzy Tucholą a Cekcynem w lesie została napadnięta Głowacka Anna z Wysokiej przez 3 siedzących w rowie przydrożnym osobników z których jeden wyrwał Głowackiej z ręki torebkę wraz z zawartością 5,80 zł. gotówki oraz 3 kontrakty na nazwisko Głowackiej Anny i Głowackiego Czesława, poczem zbiegli w kierunku lasu czerskiego.

Bunt w więzieniu w Wejherowie

W piątek wieczorem w więzieniu w Wejherowie **wybuchł bunt, w którem wzięło udział około 90 więźniów.**

Więźniowie powybijali szyby w celach oraz wyłamali kilka drzwi. W więzieniu pełniło służbę 3 strażników, którzy nie mogąc opanować sytuacji, zaalarmowali policję. Władze policyjne na czele z komendantem powiatowym podkomisarzem Graczykiem w krótkim czasie zlikwidowały bunt.

Powodem buntu miało być zamknięcie aresztantki w oddzielnej celi w suterynie.

UOW działa

Na granicy polsko gdańskiej przychwyciła policja kurjera, który wiózł ze sobą transport bibuły Ukraińskiej Organizacji Wojskowej. — Kurjer zdołał zbiec na terytorjum gdańskie.

Tragiczna śmierć fornala

20-letni **Jakób Nadolski**, fornal **majątku Dolne Maliki** w powiecie kościerskim, jadąc na dyszlu wozu roboczego spadł tak nieszczęśliwie, że **koła naładowanego wozu przeszły mu przez głowę.** Nieszczęśliwy **poniósł śmierć na miejscu**

Brąchnówko

— Dzień Trzeciego Maja obchodzony był w naszej wiosce bardzo uroczyście. Rano odbyło się nabożeństwo w kościele parafjalnym w Grzywnie, na którem obecny był Oddział Zw. Strzeleckiego oraz młodzież szkolna. Po południu odbyła się w sali szkolnej uroczysta akademja, na program której złożyły się deklamacje i śpiewy dzieci szkolnych i członków Strzelca. Następnie odegrały dzieci szkolne śliczną sztuczkę teatralną p. t. „Trzeci Maj". Przedstawienie wzbudziło ogólne uznanie dla małych wykonawców. Wyczerpujący referat wygłosił miejscowy nauczyciel, wznosząc na zakończenie okrzyk na cześć *Najjaśniejszej Rzeczypospolitej Polski, Jej Prezydenta i Marszałka Piłsudskiego.* Uroczystość dnia zakończyło przedstawienie członków Zw. Strzeleckiego. Przedstawienie poprzedziło okolicznościowe przemówienie prezsa ob. Rehwinkla. W święcie narodowem uczestniczyły wszystkie warstwy miejscowego społeczeństwa.

Starogard

— Z życia Rodziny Wojskowej. Rodzina Wojskowa przy 2 p. Szwoleżerów Rokitniańskich powstała w roku 1929 Z początku praca szła bardzo opornie Dopiero przed mniej więcej 2 laty zawrzało życie w Stowarzyszeniu, rozpoczęła się praca mozolna i uciążliwa. O tem, że Panie szczęśliwie przezwyciężyły wszelkie trudności, świadczy ostatnie walne zebranie koła R. W. Utworzono poszczególne sekcje, które dzisiaj pracują energicznie. Prócz tego organizuje się cykl odczytów o uświadomieniu obywatelskim oraz wykładów z najrozmaitszych dziedzin. Prawdziwą dumą koła jest przedszkole, które prowadzone przez fachową siłę naprawdę wzorowo, daje członkiniom R. W. bodaj największe zadowolenie moralne. Jak z powyższego widzimy, pracuje Rodzina Wojskowa pułku z pełnem zrozumieniem nad urzeczywistnieniem swego zadania, pracuje, nie szczędząc sił gorliwie i ochoczo, a co najważniejsze, bardzo owocnie.

Łubna

— Kurs haftów kaszubskich. Od dnia 10 listopada do końca kwietnia z inicjatywy kierownika szkoły p. Sochy odbył się kurs haftów kaszubskich, w którym wzięło udział 21 dziewcząt Przy kursie zorganizowano zespół amatorski, — który trzykrotnie wystąpił publicznie uzyskując słowa uznania.

Uczestniczki kursu dostały duży zasób wiadomości o Pomorzu, jego przeszłości i teraźniejszości, oraz zaznajomiły się dokładnie z techniką haftów kaszubskich co zobrazowała wystawa wykonanych eksponatów. Wystawiono ogółem 120 sztuk; obrusy, makaty, serwety, — części odzieży poduszki różnego rodzaju i inne. Wystawę zwiedziło 524 osób. Wystawę zaszczycili swoją obecnością pp. Starosta Mieszkowski, zastępca starosty Semrau, inż. Załuski, inspektor szkolny Nawotny, burmistrz miasta Czerska Trybull z małżonką, referent oświatowy Karpur i wiele innych. Cel wytknięty przez kierownictwo kursu został zupełnie osiągnięty.

Chełmno

— **Wywiadówka.** Ostatnio odbyło się w szkole powszechnej nr. 3 zebranie rodzicielskie połączone z wywiadówką.

Na zebranie przygotowały dzieci pod kierunkiem nauczycielstwa szereg występów, poczem nauczycielka p. Bazińska wygłosiła referat o „Współpracy rodziców ze szkołą".

Po dyskusji nastąpiła wywiadówka.

— **Wielka manifestacja katolicka.** W niedzielę dnia 30 kwietnia br. odbyła się manifestacja ludności chełmińskiej przeciwko „badaczom pisma św.", którzy ostatnio na tut. terenie rozwinęli ożywioną działalność.

— **Strzelczynie w Chełmnie.** W niedzielę przybył do Chełmna oddział żeński Zw. Strzeleckiego ze Świecia. Wycieczkę zorganizowała prezeska oddziału ob. Starościna Krawczykowa.

Wycieczkę, po przejeździe przez Wisłę przyjmowali nad rzeką pp. starościna Białowa, prezeska oddziału żeńskiego Chełmna ob. wice starościna Rubczakowa, komendantka i referentka wychowania ob. Wróniewska inspektor szkolny ob. prof. Kempf i prezes Zarządu Powiatowego ob. Żelazny.

Młode strzelczynie, oraz zarząd z ob. star. Krawczykową na czele powitała serdecznemi słowami ob. Wiśniewska.

Po krótkim wypoczynku w świetlicy strzeleckiej, zwiedzano zabytki miasta pod kierunkiem nauczyciela p. Krefta.

Około godz. 3 po południu odbył się w świetlicy wspólny obiad, przygotowany staraniem tut. Zarządu, a szczególnie dzięki ob. Rubczakowej.

— **Nowy oddział żeński „Strzelca".** Dnia 7 maja po poł. odbyło się w Płutowie z inicjatywy nauczycielki p. Sowtrzylukówny zebranie organizacyjne oddziału Zw. Strzeleckiego żeńskiego. Na zebranie przybyła w charakterze członka Zarządu Powiatowego z Chełmna sekretarka ob. Wiśniewska, wygłaszając referat o ideologji Zw. Strzeleckiego i roli kobiet w organizacjach wojskowych.

Programy radjowe

Poniedziałek, dnia 15 maja

Warszawa 12,10 Płyty gramof. 15,50 Muzyka polska; 16,25 Francuski (kurs elem.) 17,00 Koncert solistów. 18,00 Muzyka lekka i taneczna. 19,20 Skrzynka pocztowa rolnicza omówi inż. W. Tarkowski. 19,30 Na widnokręgu 20,00 O operetce „Boccaczjo" Suppe'go — mówić będzie p. Fr. Brzeziński 20,15 Transmisja z Teatru „Morskie Oko" operetka „Boccaczjo" Suppe'go W przerwie 1 wiadomości sportowe; W przerwie 2 Skrzynka pocztowa techniczna — omówi p. W. Frenkiel. 23,05 Muzyka taneczna.

Wtorek, dnia 16 maja.

Warszawa: 12,10 Płyty gramofonowe; 15,35 „Wśród książek" — omówi prof. H. Mościcki. 15,15 Piosenki w wykonaniu A. Wysockiego i chóru Juranda; 16,25 Odczyt dla nauczycieli p. t. „Program nowej szkoły powszechnej" — wygłosi inż. T. Łazarowski; 16,40 Odczyt z Krakowa; 17,00 Koncert symfoniczny w wyk. Ork. Filh. Warsz.; 18,00 Muzyka lekka i taneczna; 19,20 „Bieżące wiadomości rolnicze" — wygłosi p. J. Płatek; 19,30 Feljeton muz. „Symfonje patetyczne i Symfonje domowe" — wygł. p. C. Jellenta; 20,00 Koncert wieczorny; 20,55 Wiadomości sportowe; 21,05 D. c. koncertu; 22,00 Kwadrans literacki; „Dziwna Rachel" — opow. M. Kuncewiczowej z książki p. t. „Dwa księżyce"; 22,15 Recital śpiewaczy J. Czaplickiego przy fort. prof. L. Urstein; 22,45 Najnowsze przeboje na płytach; 23,00—24,00 Muzyka tan.

PRZETARG PRZYMUSOWY.

Komornik Sądu Grodzkiego w Toruniu rew. VI zam. w Toruniu ul. Szeroka nr. 33 obwieszcza, że licytować będzie w dniu 16 maja 33 r. o godz. 11-tej w Firmie Toruńska Fabryka Makaronu przy ul. Kościuszki za gotówkę najwięcej dającemu: 2 pompy, maszynę do czyszczenia worków, urządzenie suszarni kompletne urządzenie prasy, 7 wózków, 2 wały stalowe, maszynę wiertarkę, motocykl, 3 motory elektr. 1 wentylator, 1 wygniataczkę, i wiele innych rzeczy.

Janowski, komornik.

579/33. 2800.

PRZETAG PRZYMUSOWY. Idealna część nieruchomości położonej w Gdyni i w chwili uczynienia wzmianki o przetargu zapisana w księdze gruntowej Gdynia k. 421 na imię Mieczysława Junga zostanie w drodze egzekucji dnia 15 lipca 1933 o godzinie 10 wystawioną na przetarg w niżej oznaczonym Sądzie, pokój Nr. 33. Przedmiotem przetargu jest 2/6 nieruchomości, która w całości mierzy 6 a powierzchni i składa się z parceli nr. 1966/129 nr. mapy 1, położonej przy szosie Gdańskiej. Wzmiankę o przetargu zapisano w księdze gruntowej Gdynia k. 421 dnia 25 stycznia 1933. Niniejszem wzywa się wszystkich, których prawa w chwili zapisania wzmianki o przetargu nie były w księdze gruntowej uwidocznione, aby się z niemi zgłosili najpóźniej w dniu przetargu, przed wezwaniem do wnoszenia ofert i prawa te uprawdopodobnili, gdyby wierzyciel im przeczył. W razie niezastosowania się do powyższego wezwania, prawa te przy oznaczeniu najniższej oferty nie zostaną wcale uwzględnione, a przy rozdziale ceny kupna dopiero po roszczeniu wierzyciela i innych prawach.

Gdynia, dnia 4 maja 1933.

Sąd Grodzki.

Zlecenie Nr. 546. 7 K 25/32

UCHWAŁA. W sprawie o odroczenie wypłat Pom. Banku Rolniczego S. A. Toruń umarza się postępowanie zapobiegawcze z powodu upływu terminu odroczenia wypłat.

Toruń, dnia 10 maja 1933 r.

Zlec. 307/IX. Sąd Grodzki.

5 N 1/32. 2799

UCHWAŁA. W sprawie postępowania upadłościowego nad majątkiem Stanisława Grossa — po przeprowadzeniu terminu końcowego postępowanie upadłościowe uchyla się.

Grudziądz, dnia 5 kwietnia 1933 r.

Sąd Grodzki.

3. N. 10 a/27 797.

OBWIESZCZENIE.

Komornik Sądu Grodzkiego w Bydgoszczy, rew. II zamieszkały w Bydgoszczy, ul. Gdańska 95, na mocy art. 602, 603 i 604 K. P. C. ogłasza że: w dniu 18 maja 1933 r. od godz. 10.30 nie później jednak niż w dwie godziny w Bydgoszczy, ul. 3-go Maja 15 odbędzie się publiczna licytacja ruchomości składających się z mebli, których oszacowanie nastąpi w dniu licytacji. Wymienione ruchomości można oglądać w dniu licytacji na miejscu sprzedaży, w czasie wyżej oznaczonym.

Bydgoszcz, dnia 27 kwietnia 1933 r.

Komornik (—) S. Kustrzyński.

Km 541 33. Zlecenie nr. 829/VIII.

PRZETARG PRZYMUSOWY.

W dniu 17 maja 1933 r. o godz. 9-tej, przy ul. Św. Jańskiej 2, sprzedam najwięcej dającemu za natychmiastową zapłatą. 1 pianino marki „Sommerfeld", 1 kredens, 1 bufet dębowy, 1 stół okrągły, 6 krzeseł dębowych gobeliną wybijanych, 1 dywan, 1 zegar stojący dęb., 1 dywan perski, 1 dywan strzyżony 3×2 m., 1 kanapę gobel. z 2 fotelami gobel., 1 stół dęb. okrągły, 5 krzeseł dęb. gobel. obijanych, 1 biurko dębowe, 1 bibljotekę czarną, 1 fotel wybijany gobel., 1 lampę elektr. kryształową wiszącą, 1 mały stolik czarny okrągły, 2 lampy stojące z zielonym abażurem, oraz 1 lampę stojącą mosiężną. Przedmioty te oszacowano na łączną sumę zł. 5.540 zł. — i można je oglądać w dniu licytacji w czasie wyżej oznaczonym.

Komornik Sądu Grodzkiego w Bydgoszczy I. rew.

Km. I — 71/33. Zlecenie 856/VIII.

PRZETARG PRZYMUSOWY.

W poniedziałek, dnia 15 maja br. o godzinie 11-tej sprzedawać będę w drodze przetargu przymusowego za gotówkę najwięcej dającemu w Nicwałdzie, pow. Grudziądz u p. Płażewskiego pianino.

Maćkowiak, komornik sądowy w Grudziądzu.

1001/33.

PRZETARG PRZYMUSOWY

W środę dnia 17 maja 1933 r. sprzedawać będę w drodze przetargu przymusowego najwięcej dającemu za natychmiastową gotówkę. 1) W Grudziądzu przy ulicy Plac 23 Stycznia w Firmie Schimmelfennig o godz. 10-tej większą ilość herbaty, kawy, cykorji, soków, cukierków, czekolad, konfektów czekoladowych, olejków, keksów, wafli i t. p. oraz 12 skrzyń szmalcu roślinnego służącego do wyrobu mydła. 2) W Grudziądzu przy ulicy Groblowej nr. 13, w podwórzu (hali) o godz. 13, 1 kanapę z obudowaniem, 1 lustro z konsolką, 2 fotele obite pluszem, 1 szafonierkę, 1 wagę decymalną i 4 jałowice młode. Wartość szacunkowa przedmiotów pod 1. 2.200,00 zł. pod 2. 950 zł.. Przedmioty obejrzeć można na miejscu 10 min. przed rozpoczęciem przetargu jak wyżej.

(—) Ignacy Zielniewicz,

Komornik Sądu Grodzkiego w Grudziądzu rew. V.

PRZETARG

Wydział Powiatowy pow. brodnickiego

ogłasza

przetarg piśmienny na prace brukarskie (ułożenie półbruczku z dostarczonego materjału na przygotowanem podłożu)

1) 6000 m^2 na drodze wojewódzkiej Brodnica — Rypin od km. 2,1 do km. 3,1.
2) 3.000 m^2 na drodze powiatowej Brodnica — Niskie Brodno od km. 0,0 do 0,4.

Kosztorys oraz główne warunki otrzymania prac można otrzymać w Wydziale Powiatowym w Brodnicy za nadesłaniem 1 zł. (można w znaczkach pocztowych).

Termin rozpoczęcia robót w pierwszych dniach czerwca.

Oferty w zalakowanych kopertach należy nadsyłać do Wydziału Powiatowego w Brodnicy do dnia 26 maja r. b. z napisem: „Oferta na prace brukarskie".

Wydział Powiatowy zastrzega sobie wolny wybór oferenta względnie nieprzyjęcia żadnej z ofert.

Starosta powiatowy:
(Wimmer).

Nr. 2795.

Sport i Kultura Fizyczna

Nr. 19. Nasz tygodniowy Dodatek Sportowy Rok IV.

II-gi Pomorski Bieg Naprzełaj „Dnia Pomorskiego"

wielką manifestacją sportową

Puhar przechodni zdobyła drużyna 61 p.p. Bydgoszcz — Zwycięzcą biegu Łucjan Hocheisel z Bydgoszczy

Wielkie imprezy sportowe organizowane przez Redakcję „Dnia Pomorskiego" stały się niejako punktem przełomowym dla ruchu sportowego na Pomorzu, przyczyniając się w dużym stopniu do jego ożywienia i rozwoju. Życie sportowe na Pomorzu nabrało żywszego tempa, a powoli lecz systematycznie wysuwa się na jedno z czołowych miejsc w sporcie polskim.

Drugi doroczny Pomorski Bieg Naprzełaj o puhar przechodni „Dnia Pomorskiego" zgromadził i w roku bieżącym rekordową ilość 196 zawodników z terenu OK. VIII. i był wspaniałą manifestacją pomorskiego sportu lekkoatletycznego. To wielkie zainteresowanie organizowanemi przez „Dzień Pomorski" imprezami sportowemi ze strony publiczności, a przedewszystkiem nader liczny udział zawodników i doskonałe osiągnięte przez nich wyniki, oto sprawdziany ożywienia się ruchu sportowego na Pomorzu i jego rozwoju.

Punktualnie o godz. 12,30 przy dźwiękach orkiestry 8 baonu Saperów zawodnicy przedefilowali przed trybuną, na której zajęli miejsca przedstawiciele władz: p. wojewoda pomorski Kirtiklis, Komendant Garnizonu p. gen Raczyński, p. wicewojewoda Dr. Seydlitz, p. prezydent miasta Bolt, S. p. nacz. Łepkowski, p. Starosta Rogowski, Komendant Placu p. ppułk. Matzenauer — kierownik Biegu, Komendant wojew. p. p. Olszański, p. konsul Hozakowski, Redaktor naczelny naszego pisma p. poseł Alfred Birkenmayer, dalej przedstawiciele Okr. Urzędu W. F. i P W., członkowie kierownictwa biegu z p. insp. Dr. Chyrczakowskim na czele, prezesi poszczególnych organizacyj sportowych, członkowie Redakcji „Dnia" i inni.

Tłumnie zebrana na wielkim placu przed Bankiem Polskim publiczność gorąco oklaskiwała defilujących wielobarwną wstęgą zawodników

Start

Po skończonej defiladzie zawodnicy ustawili się do startu. Pada strzał i barwna grupa sportowców zrywa się i biegnie za konnym przewodnikiem by za chwilę zginąć za pagórkiem.

Zaciekawienie wśród zebranej publiczności wzrasta z każdą chwilą. Megafony, które niebawem obwieszczą o sytuacji są formalnie obiężone przez publiczność. Z punktu kontrolnego nr. 1 nadchodzi pierwsza wiadomość: prowadzi Klimaszewski z 8 baonu Saperów, tuż za nim biegną Drożdzik KPW Bydgoszcz i Świtalski Sokół Toruń. Faworyt biegu Jaroń z powodu wypadku na trasie zmuszony był wycofać się z biegu.

Przy punkcie kontrolnym nr. 2 sytuacja zmienia się. Na czoło wysuwa się Ryngiert z KPW Toruń, wymija go jednak Świtalski, W pewnych odstępach biegną Hocheisel i Jędrzejewski z 61 pp. Bydgoszcz. Ryngiert Świtalski i Drożdzik nie mogą wytrzymać już coraz to szybszego tempa Jędrzejewskiego, który przy punkcie kontrolnym nr. 3 wysunął się na czoło biegaczy, zostawiając ich o kilkanaście długości za sobą. Hocheisel zwiększa tempo i mija na 4-tym punkcie kontrolnym Jędrzejewskiego, dalej biegną Kuligowski (Sokół Fordon), dalej Kurkowski (Zw. Strzelecki Skórzewo) i Drożdzik (KPW Bydgoszcz).

Po upływie 13 minut ukazują się pierwsze sylwetki biegaczy. Na czele nr. 143 — Hocheisel, który w szalonem tempie finiszuje. Za nim o kilka długości Jędrzejewski.

Zwycięzca

Na metę wpada, przerywając wstęgę zwycięzca — Łucjan Hocheisel. Publiczność przyjmuje go burzą oklasków.

Nie pozwolił wydrzeć sobie palmy zwycięstwa; zdobytej w roku ubiegłym.

Łucjan Hocheisel przebył trasę w doskonałym czasie 14.06 m.

Wszyscy zawodnicy przybyli do mety w bardzo dobrej formie i małych odstępach, co świadczy o dobrej klasie lekkoatletów pomorskich.

Wyniki techniczne biegu

Zwycięską drużyną okazała się drużyna 61 pp. Bydgoszcz w składzie: strz. Łucjan Hocheisel, kapr. Maksymiljan Jędrzejewski, kpr. Fr. Jaśkowiak, kpr. Zygmunt Karbowiak i st. strz. Roman Krysztofiak uzyskując punktów 16. Drużyna 61 p. p. Bydgoszcz zdobyła w tym roku puhar przechodni „Dnia Pomorskiego", który w roku ubiegłym należał do KS. Polonja, Bydgoszcz.

Drużyną drugą był zespół SMP. Gwiazda, Bydgoszcz w składzie pp. Alfons Szulc, Bronisław Siemieniecki, Kazimierz Sternalski, Aleksander Kowalski i Alfred Kowalkowski, uzyskując punktów 37. Drużyna III. T. G. Sokół, Grudziądz w składzie pp. Edmund Więckowski, Bronisław Więckowski, Franciszek Langowski, zdobywając punktów 45. Drużyną IV. — 8 baon Saperów — Toruń — punktów 68, Drużyna V: I. Baon Balonowy — Toruń — punktów 74½, Drużyna VI. Sokół, Grudziądz — punkt. 92, Drużyn. VII. Goplanja, Inowrocław — punktów 114, Drużyna VIII: 67 pp. Brodnica, Drużyna IX. komp. Tel. 15 DP. Bydgoszcz, Drużyna X. Dyon Pom. Art. Toruń, Drużyna XI. 8 baon Sap., Toruń, Druż. XII I. Baon Balonowy, Toruń, Druż. XIII. Korpus Kadetów — Chełmno, Druż. XIV Sokół Grudziądz, Drużyna XV kompanja Telegr. 15 DP. Bydgoszcz.

Zawodnicy pierwszych trzech drużyn otrzymali dyplomy, a pozostałe drużyny dyplomy.

W biegu jednostkowym zwyciężył Łucjan Hocheisel — 61 pp. Bydgoszcz — w czasie 14.0.6 m., zdobywając I. nagrodę p. wojewody pomorskiego Kirtiklisa, 2-miejsce zajął kpr. Maksymiljan Jędrzejewski (14.2.2 m.) 61 pp. Bydgoszcz zdobywając nagrodę p. starosty krajowego Łąckiego, 3-cie miejsce zajął w czasie 14.8.2 m. Zygmunt Kuligowski — Sokół Fordon, zdobywając nagrodę p. starosty powiatowego Rogowskiego, w cz. 14,36,6. 4 przybył Józef Kurkowski Zw Strzelecki Skorzewo, zdobywając nagrodę Redaktora Naczelnego „Dnia" p. posła A. Birkenmayera, 5 miejsce zajął Jan Drożdzik KPW Bydgoszcz zdobywając nagrodę p. konsula Hozakowskiego, 6) Józef Klimaszewski 8 baon Saperów Toruń (w roku ub. zajął 13 miejsce) 7) Maksymiljan Kojtka SMP. Toruń, 8) Alfons Szulc SMP. Gwiazda Bydgoszcz, 9) Franciszek Świtalski — Sokół Toruń, 10) Franciszek Szupryczyński — Związek Strzelecki Unisław, 11) Bronisław Siemieniecki — SMP Gwiazda, Bydgoszcz 12) Jan Narloch Sokół Żblewo, 13) kpr. Franc. Jaśkowiak — 61 p. p. Bydgoszcz, 14) Edmund Więckowski — Sokół Grudziądz, 15) Bronisław Więckowski, Sokół, Grudziądz, 16) Fr. Langowski — Sokół Grudziądz, 17) Michał Himoroda I. Baon Balonowy Toruń, 18) Kaz. Sternalski SMP. Gwiazda Bydgoszcz, 19) Jerzy Poznański, Sokół, Grudziądz, 20) kpr. Zygmunt Karbowiak — 61 pp. Bydgoszcz, 21) Bolesław Jastrzębski — 63 pp. Toruń, 22) B. Szmidt — 65 pp. Grudziądz, 23) Stefan Hoppe — Druż. Błękitna, Toruń, 24) Stanisław Szurlej, Dyon Pom. Art. Toruń, 25) Ed. Wiśniewski — 67 pp. Brodnica 26) Wacław Konopiński I. Baon Balon. Toruń. 27). Zygmunt Buhl, Goplanja Inowrocław, 28) Bolesław Pryliński, Sokół Toruń, 29) Boeme Horst 8 baon Saperów Toruń, 30) Fr. Mowiński, Sokół Grudziądz, 31) Marjan Wardacki, Olimpja Grudziądz, 32) Józef Zaborowski I. Baon Balonowy Toruń, 33) Fr. Chabowski — 8 baon Saperów, 34) Alojzy Gontarski 67 pp. Brodnica, 35) Wł. Jakowlew Szk. Podch. Art., Toruń, 36) Teodor Nowakowski SMP Toruń 37) Aleksander Pietrow, Korp. Kadetów Chełmno, 38) Roman Krysztofiak 61 p. p. Bydgoszcz, 39) Franc. Szymczak — Sokół Fordon, 40) Jan Nawrocki, komp. Tel. 15 DP. Bydgoszcz, 41) Bronisław Reinke, Goplanja Inowrocław, 42) Marjan Michalak Komp. Telegr. 15 DP Bydgoszcz, 43) Jan Lewiński Sokół Grudziądz, 44) Edward Onderski I. Baon Balonowy Toruń, 45) Tad. Siemiątkowski Dyon Pom. Art. Toruń. 46) Józef Budziszewski, Golpanja Inowrocław, 47) Florjan Wieczorek 8 baon Sap. Toruń, 48) Franc. Wiśniewski Zw. Strzelecki Podgórz, 49) Franc. Duda, Komp. Tel. 15 DP, Bydgoszcz, 50 Józef Wagner I. Baon Balonowy, Toruń, 51) Tadeusz Szymański Goplanja Inowrocław, 52) Franc. Aman — Sokół Grudziądz, 53) Leon Brakowski 31 pal. Toruń, 54) Izydor Kwas 8 baon Sap., Toruń,, 55) Tad. Guziejewski — 8 baon Saperów, Toruń, 56) Stanisław Ryngiert KPW. Toruń, 57 Al. Kowalski SMP Gwiazda, Bydgoszcz, 58) Jan Malinowski Sokół Grudziądz, 59) Wacław Bogusz, Toruń, 60 Konstanty Gołębiewski SMP Mokre Toruń.

Rozdanie nagród

Po ukończonym biegu, po przemówieniu naszego redaktora naczelnego p. posła Birkenmayera, który podkreślając znaczenie propagandowe biegu, jego doskonałą sprawność i liczne obesłanie zawodnikami, podziękował tym wszystkim, którzy pracą organizacyjną i trudem sportowym przyczynili się do doskonałego przebiegu tej wielkiej manifestacji sportu pomorskiego nastąpiło rozdanie nagród pięciu pierwszym zawodnikom, oraz zwycięskiej drużynie 61 pp. Bydgoszcz. Nagrody wręczył zwycięzcom biegu p wojewoda pomorski Kirtiklis.

W godzinach popołudniowych w lokalu redakcji naszych wydawnictw redaktor naczelny naszego pisma p. poseł Alfred Birkenmayer dokonał rozdania żetonów i dyplomów.

Jacobs pokonała Jedrzejowską

w finałowych rozgrywkach tenisowych w Wiedniu

W dalszych międzynarodowych rozgrywkach tenisowych o mistrzostwo Austrji Jędrzejowska walczyła z p. Baumgarten (Węgry), bijąc ją łatwo 6:2, 6:1. Dzięki temu zwycięstwu Jędrzejowska weszła do finału, gdzie spotka się z Amerykanką Jacobs.

W grze podwójnej pań parą Jędrzejowska — Deutsch pokonała parę Baumgarten — Paksy 6:2, 6:3.

Wiedeń, 15. 5. (PAT). Wczoraj w niedzielę rozegrany został w Wiedniu mecz finałowy w grze pojedyńczej pań o mistrzostwo Austrji między *Jędrzejowską* a Amerykanką *Helen Jacobs*. Mecz zakończył się zwycięstwem Jacobs w stosunku 8:6, 8:6.

Warszawa — Praga w tenisie 3:2.

Warszawa, 15. 5. (PAT). W trzecim i ostatnim dniu międzymiastowych zawodów *aWrszawa — Praga* na kortach Legji zgromadziło się około 3.000 ludzi. W pierwszem spotkaniu *Hecht* walczył z *Tłoczyńskim*. Wynik: 3:6, 10:8, 8:6, 5:7. W piątym secie Hecht poddaje się. W drugiem spotkaniu *Malecek* wygrał z *Wittmanem* 5:7, 6:4, 6:4, 6:1.

Bieg kolarski w maskach

Z okazji X Tygodnia L. O. P. P. odbył się 10 km. doroczny bieg drużyny kolarskiej w maskach przeciwgazowych.

Do biegu stanęły trzy drużyny — 12 zawodników.

Pierwsze miejsce zajęła drużyna *1 Dyonu Pomiarów Artylerji* w składzie sap. *Nagórski*, kpr. *Skwarek*, kpr. *Jakubowski*. kpr. *Lange*, zdobywając nagrodę wędrowną Miejskiego Komitetu L. O. P. P.

Organizacja bardzo dobra.

Kierownictwo zawodów spoczywało w rękach por. *Brzezińskiego*.

Mecze piłki nożnej

Cracovia — Warta 4:1.

Kraków, 15. 5. (PAT). W niedzielę na boisku Cracovji odbył się mecz ligowy *Cracovia — Warta* zakończony wynikiem 4:1 (2:0) dla Cracovji. Obie drużyny wystąpiły w pełnych składach.

Czarni — Pogoń 1:1.

Lwów, 15. 5. (PAT). We Lwowie w meczu o mistrzostwo Ligi *Czarni — Pogoń* drużyny podzieliły się punktami, osiągając 1:1 (0:0). Mecz zostawił fatalne wrażenie i ogólny niesmak wśród obecnej 3.000 publiczności. Drużyny grały bardzo ostro i brutalnie.

Gryf — Kabel 3:2 (1:0).

W dniu wczorajszym odbyły się zawody rewanżowe w piłce nożnej między toruńskim Gryfem a Kablem na boisku w Kapuściskach.

Ciężko wypracowane, lecz zasłużone zwycięstwo odniósł Gryf, wygrywając 3:2 do połowy 1:0. Boisko piasczyste, nie nadające się do rozgrywek.

Drużyna Kabla grała bardzo brutalnie.

Sędzia p. Żmudziński.

T. K. L. T. — Olimpja 4:2.

W Grudziądzu odbyły się *zawody tenisowe* między *TKLT*. a miejscową *Olimpją*, na inaugurację sezonu sportowego, *na nowootwartych kortach „Olimpji"*. Po uroczystości wstępnej, którą zaszczycił swą obecnością p. prezydent miasta Włodek, odbył się mecz międzymiastowy między wspomnianemi wyżej zespołami.

Wyniki techniczne: Stogowski (T) — Baranowski (G) 6:0, 5:1; mjr. Krautwald (T) — Landzberg (G) 3:6, 4:6; por. Fryszczyn (T) — Michalak (G) 6:2, 4:6, 4:6; Orlowska (T) — Andrutowa (G) 6:1, 6:4; Stogowski, Krautwald (T) — Landzberg, Michalak (G) 6:2, 6:2; Orłowska, Stogowski (T) — Andrutowa, Landzberg (G) 6:1, 6:2.

Redaktor odpowiedzialny Wacław Górnicki w Toruniu, Mickiewicza 3
Red. odpowiedzialny na Bydgoszcz Józef Dobrostański Mostowa 6.
Redaktor odpowiedzialny za sprawy W. M. Gdańska Wilhelm Grimsmann, Gdańsk, Kassubischer Markt 21, I. p.
Redaktor odpowiedz. na Gdynię Wiktor Mielnikow Gdynia, Świętojańska
Redaktor odpowiedzialny na Inowrocław, Bronisław Jędrzejczak, Inowrocław, plac Kasprowicza 4a.
Redaktor odpowiedz. na Grudziądz. Józef Stanacb. Grudziądz, Rynek 10/II.
Za ogłoszenia odpowiada administracja
Wydawnictwo „Dzień Pomorski", „Dzień Bydgoski," „Gazeta Morska", „Dzień Grudziądzki" „Dzień Kujawski"
Nakładem i czcionkami Pomorskiej Drukarni Rolniczej S. A. w Toruniu